

Bibliotekaren

Sivert Aarflot var ikke så dum. Det er heller ikke Achmed Abdallah. Hva de har felles? Kanskje forståelsen av at noe er viktig her i verden og at bibliotek spiller en ikke ubetydelig rolle. Sivert Aarflot blant «landalmuen» i Ørsta på slutten av 1700-tallet. Achmed Abdallah blant barnarbeidere i dagens Kairo. Folkeopplysning og menneskelighet.

Men det er åpenbart ikke Sivert og Achmed som pryder forsida i dette november-nummeret. Det er biblioteksjef Eli Lannerholm (t.v.) og barnbibliotekar Birgit Barstad Sørheim i dagens Ørsta. De står her klar til boksalg i «Svendsengarden», eit jubileumstiltak i bygdas nye bibliotekavdeling. For bygda feirer sitt biblioteksjubileum. Med bokmarked, bibliotekhistorisk utstilling, «kulturreise», festforestilling, gudstjeneste og klovne-forestilling. I tillegg har Statens bibliotektilsyn lagt sin årlige høstkonferanse til Ørsta i år. 25. og 26. november inntar en horde bibliotekarer bygda for å gå løs på årets tema: «Folkeopplysning i ei IT-verd».

Det gir mer mening å være bibliotekar når man kjenner hvilke tråder man har bakover, utover og framover. Bakover i bibliotekhistoria. Utover til bibliotek i andre land. Og framover mot en IT-preget bibliotekverden. For å forstå våre egne roller som bibliotekarer i dagens Norge, bør vi kjenne noen Sivert-er, noen Achmed-er og vi bør ha noen framtidvisjoner. Ørsta pirrer oss på flere av disse måtene i november.

I dette nummeret får du vite litt mer om Ørstas bibliotekhistorie. Du kan lese et innspill om Bibliotekarforbundets internasjonale engasjement, med noe om Latvia og noe om Kairo. Og om ikke akkurat dette nummeret spekkes av framtidvisjoner, er det noe stoff om utbryterne fra AF. Som ihvertfall har en viss betydning for framtida...

(Foto: Møre-Nytt)

"Ett ord hadde jeg ikke funnet i noen av de tykke bøkene. ... De tre bibliotekarene bøyde hodene mot hverandre og betraktet ordet jeg hadde skrevet, så kikket de på hverandre, rynket pannene og ristet på hodene. -Nei. Nei, dessverre, sa den første. -Dette ordet har jeg aldri sett, sa den andre. -Men mist ikke motet, sa den tredje. -Nå tar vi den digitale teknikken til hjelp." Fra Per Nilsson: Ravnens sang. - Oslo : Cappelen, 1996.

November

Tidsskriftet:

«Bibliotekaren» utgis av Bibliotekarforbundet.

Redaksjon:

Erling Bergan (redaktør)
Anja Angelskår Mjelde (dtp)
Hanne Fosheim (web)
Cathrine Almaas
Agnete Gulbraar
Tina Mannai
Ingeborg Motzfeldt
Klaus Jøran Tollan

Redaksjonens adresse:

Runnen 4, 6800 Førde
Tlf.(jobb): 57 72 25 19
Fax: 57 72 25 01
Tlf.(priv.) 57 82 24 09
Mobiltlf.: 91 31 80 01
E-post:
erling.bergan@ahf.hisf.no

Levering av stoff:

Artikler og annet stoff sendes redaksjonen innen deadline, som e-post eller med vanlig post vedlagt diskett. Vi kan også ta imot fax eller vanlig post uten diskett.

Abonnement:

Abonnement på «Bibliotekaren» i 1998 koster kr. 250,-. Beløpet betales inn til vår postgirokonto 0825.0817062, eller bankgirokonto 6039.05.64093. Merk talongen «Abonnement 98».

Annonsepriser ut 1997:

1/1 side kr. 1.800,-
1/2 side kr. 900,-
(Annonser sendes redaksjonen.)

Utgivelsesplan:

Nummer:	Deadline:	Hos medl.:
12-1997	24. nov.	10. des.
1 - 1998	24. des.	14. jan.
2 - 1998	21. jan.	4. febr.
3 - 1998	18. febr.	4. mars
4 - 1998	18. mars	1. april
5 - 1998	22. april	6. mai
6 - 1998	27. mai	10. juni
7 - 1998	24. juni	8. juli
8 - 1998	29. juli	12. aug.
9 - 1998	26. aug.	9. sept.
10-1998	23. sept.	7. okt.
11-1998	21. okt.	4. nov.
12-1998	18. nov.	2. des.

Trykk: Falch Hurtigtrykk A/S
ISSN 0804-4147

Innhold:

Bibliotekarforbundets internasjonale engasjement

Blant BF's medlemmer er det en rekke bibliotekarer som på forskjellige måter er involvert i internasjonalt arbeid. Noen deltar i bistandsprosjekt i tredje verden. Noen er aktive i IFLA. Noen deltar på internasjonale kurs og konferanser. Noen er engasjert i kontakt med vennskapsbyer. Noen deltar i støttegruppe for Alexandria-biblioteket. Noen jobber i bibliotek der internasjonale kontakter er viktige. Alt sammen godt arbeid av stor betydning utført av enkeltmedlemmer. Men hva med BF som organisasjon? Har BF egentlig hatt noe internasjonalt engasjement fram til nå?, spør redaktøren av Bibliotekaren. *Side 4*

Situasjonen i AF

Hva som har skjedd rundt AF de siste ukene har vært godt dekket i media. Bibliotekarforbundet ønsker allikevel å komme med en kort oppsummering av hva som har skjedd så langt og hvordan vi både sentralt og lokalt skal forholde oss til den nye situasjonen. Leder Randi Rønningen orienterer. *Side 7*

Når fjernstudentene ankrer opp i folkebibliotekene

Det er nettopp avviklet en nordnorsk bibliotekkonferanse med blick på etter- og videreutdanningsreformen. Norsk Bibliotekforening, ved de tre nordligste avdelingene, holdt Nordnorsk bibliotekkonferanse i Tromsø. Tittelen på konferansen var "Utdannelse, utdannelse - mer utdannelse! Livslang læring". Konferansen dro 230 deltagere fra hele landet, men flest fra Nord-Norge. Mona Magnussen rapporterer. *Side 8*

Seks lønstrinn i ein jafs!

- Vi har fremma våre lønnskav gong på gong. Frustrasjonen har til tider vore stor her på Sogn og Fjordane fylkesbibliotek. Dei siste åra har fleire distriktsbibliotekarar slutta og gått over i betre lønna stillingar i fylket. Utan at vi har rekruttert nye. No meinte vi tida var inne til eit ekstraordinært lønnskav. At vi fekk kravet vårt innfridd og dermed gjekk opp seks lønstrinn kvar, er vi ganske nøgde med, seier tillitsvald Ingrid Dræge med eit smil. *Side 13*

«Et frit Laane-Bibliothek i Ørsten Sogn»

Ørsta folkebibliotek feirar 200-års jubileum i slutten av november. Av dei mange folkeboksamlingane som blei skipa i Norge i 1790-åra hadde Ørsta «den livskraftigste av disse eldste boksamlingene» i følge bibliotekhistorikaren Arne Kildal. Det var også «den første offentlige boksamling som ikke er gått ut fra geistlig hold», skipa som han vart av ein vanleg bondegut, Sivert Aarflot. I dei to hundre åra som har gått er det personar med interesse for litteratur og opplysning som har ivra for bibliotekverksemda. Engasjerte bibliotekarar og medlemer i styret har stått på og skapt framdrift og ny utvikling. Kommunepolitikarane har sjeldan vore på offensiven i biblioteksaker. Men biblioteket har hatt gode medspelarar i kulturlivet, skriv biblioteksjef i Ørsta Eli Lannerholm. *Side 14*

Leder'n	Side 3	Evalueringskjema	Side 12
Skolebibliotekkonferanse	Side 10	PubliCA	Side 16
UBO med base over baser	Side 10	Tidsskrift for bibl.forskn.	Side 16
Prosjekt Skrivebua	Side 11	Rezekne og Arendal	Side 16
Svensk fjernlånsamarbeid	Side 11	Hegna i Grand Canyon	Side 17
Forskerforbundet avventer	Side 12	Al-Jeel i Kairo	Side 17
Kommunalt grunnkurs	Side 12	Gi oss lederkurs!	Side 18

leder'n

RANDI RØNNINGEN, FORBUNDSLEDER

Overskriftene har vært voldsomme de siste ukene. "AF sprekker", "Dobbeltliv i AF", "AF knallharde mot utbryterne", "Akademisk egotripp", "Akademiske renker" er bare noen eksempler på hvordan situasjonen i AF har blitt beskrevet.

Spørsmålet vi alle nå nødvendigvis må stille oss er: Hva skjer med AF, og hva betyr det for Bibliotekarforbundets medlemmer at flere av AFs foreninger bryter ut og vil danne sin egen hovedorganisasjon.

To ting kan umiddelbart slås fast, AF vil fortsatt eksistere, men vi må også innse at organisasjonen vil endre seg, den vil bli annerledes enn slik vi kjenner den i dag. De fire foreningene som først brøt ut og sammen med Den norske lægeforsking stiftet en ny organisasjon, mener alvor. De ønsker virkelig å forlate det fellesskapet de til nå har vært en del av og starte noe nytt, noe de opplever som annerledes og bedre enn det de har i dag.

Jeg ønsker på ingen måte å forsvare det disse foreningene har gjort. De har opptrådt på en måte som ikke på noen måte kan aksepteres. De har helt bevisst ført oss andre bak lyset. De har deltatt i alle debatter intern i AF som om ingen ting skulle skje, samtidig som de har lagt detaljerte planer om når og hvordan de skulle forlate oss. De har på direkte spørsmål løyet andre rett opp i ansikter og benektet at noe var på gang. Med en slik handlemåte opplever det naivt når de etter at alt var avslørt ønsker å forhandle med AF om deling av

organisasjonen. All organisasjonspsykologi tilsier at åpenhet er en forutsetning for å komme inn i en konstruktiv dialog med de en skal forhandle med.

Likevel ser jeg ingen grunn til at vi skal starte en hetskampanje mot disse som nå ønsker å forlate AF. De ser seg ikke tjent med å være en del av vårt fellesskap og ønsker seg et annet alternativ. På en måte gjør disse foreningene det samme som vi selv gjorde da vi startet Bibliotekarforbundet. Det var noen som mente at bibliotekarer ikke var tjent med å være fagorganisert slik som vi til da hadde vært, derfor laget vi et helt nytt alternativ. Vi må derfor ha forståelse for at andre ønsker å

gjøre det samme. Om disse som nå bryter ut av AF vil oppnå like mye som jeg mener bibliotekarer har oppnådd gjennom stiftelsen av BF står igjen å se.

Jeg er absolutt ikke overbevist om at de har valgt den rette strategien.

For oss som skal fortsette med å ha AF som vår hovedorganisasjon er det viktig å se utfordringene framover. Vi må bruke kreftene på hva vi vil AF skal bli og hvordan vår hovedsammenslutning skal støtte opp om bibliotekarer. Vi skal ikke bruke energi på de som velger å forlate oss, det har de faktisk ikke fortjent. Jeg håper og tror at det som nå skjer skal vitalisere AF, slik at vi etter en tid med ny konsolidering framstår som en ny og sterkere hovedorganisasjon, som det vil være attraktivt å være medlem av.

... bruke kreftene på hva vi vil AF skal bli...

BFs forbundsstyre:

Randi Rønningen (leder)
BFs sekretariat
Lakkegata 21
0187 Oslo
Tlf.jobb: 22 17 04 95
Fax: 22 17 04 96
Tlf.priv.: 22 19 56 41
E-post: bibforb@online.no

Siri Sjørusen (nestleder)
Hordaland fylkesbibliotek
Fylkeshuset
5020 Bergen
Tlf.jobb: 55 23 93 76
Fax: 55 23 93 79
Tlf.priv.: 55 93 21 83
E-post: Siri@Hordbib.bibsys.no

May Line Angell (styremedlem)
Hammerfest bibliotek

Leikny H. Indergaard (styremedlem)
Rogaland fylkesbibliotek, Stavanger

Siri Kolle (styremedlem)
Fredrikstad bibliotek, Avd. Onsøy

Steinar Lakså (styremedlem)
Meråker bibliotek

Hanne Fosheim (styremedlem)
Høgskolen i Oslo, Fellesbibl. Bislet

Kari Liffjell (varamedlem)
Deichmanske bibliotek, Oslo

Mona Magnussen (varamedlem)
Troms fylkeskommune

Ingebjørg Aagre (varamedlem)
Aust-Agder fylkesbibliotek

Aasa Storlien (varamedlem)
Brønnøy folkebibliotek

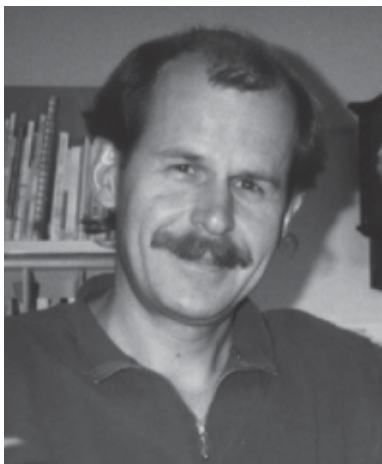
Aud Guttu (varamedlem)
Rælingen bibliotek

BFs sekretariat:

Faglig sekretær: Sølvi Kristiansen
Adresse: Lakkegt.21,
0187 Oslo
Tlf.: 22 17 04 95
Fax: 22 17 04 96
E-post: bibforb@online.no
URL: <http://www.bibsent.no/bf/>

Bibliotekarforbundets internasjonale engasjement

Blant BFs medlemmer er det en rekke bibliotekarer som på forskjellige måter er involvert i internasjonalt arbeid. Noen deltar i bistandsprosjekt i tredje verden. Noen er aktive i IFLA. Noen deltar på internasjonale kurs og konferanser. Noen er engasjert i kontakt med vennskapsbyer. Noen deltar i støttegruppe for Alexandria-biblioteket. Noen jobber i bibliotek der internasjonale kontakter er viktige. Alt sammen godt arbeid av stor betydning utført av enkeltmedlemmer. Men hva med BF som organisasjon? Ja, har BF egentlig hatt noe internasjonalt engasjement fram til nå?

Erling Bergan
Redaktør

For å kunne svare har jeg gjennomgått BFs styreferater og alle årgangene av Bibliotekaren fram til nå. Jeg grupperer kapitlene etter årstall for denne gjennomgangen. Deretter ser jeg litt på hva internasjonalt engasjement egentlig kan bety. Så avslutter jeg med noen vurderinger og forslag til tiltak på hva BF bør gjøre framover.

1993-94

Styringsgruppa som jobbet fram stiftelsesmøtet for BF i 1993 hadde møter med det danske BF og det svenske DIK-forbundet. Begge var positive til at vi stiftet BF i Norge

og de ønsket et samarbeid. I arbeidsprogrammet som ble vedtatt for den først landsmøteperioden het det at BF skulle «Søke samarbeid med søsterorganisasjoner i andre land, spesielt BF i Danmark og DIK-forbundet i Sverige.» I Bibliotekarens første numre var det noen eksempler på denne nordiske interessen. Det var et innlegg av det svenske DIK-forbundets leder om situasjonen for svenske bibliotekarer, i Bibliotekaren nr. 1/93, og et tilsvarende fra danske BFs leder i 1/94.

På styremøtet 18. april 1994 var spørsmålet oppe om deltakelse på arbeidsseminar i juni mellom bibliotekar-forbundene i Norden, med tema folkebibliotekene og det internasjonale arbeidet. Styret vedtok å ikke sende noen fra oss på møtet. På styremøtet i november samme år bevilget vi kr. 2.000 til den nordiske bibliotekarstudentkonferansen.

Hovedoppslaget i Bibliotekaren 3/94 var bibliotek-inntrykk fra Palestina og fra et besøk til Alexandria-biblioteket i Egypt, men nummeret inneholdt også intervju med en latvisk bibliotekar og noe om forarbeidene til IFLA-møtet i København i år. I nr. 4/94 var det et referat fra den nordiske bibliotekarstudentkonferansen i Ålborg. I kommende årganger dukket tilsvarende referat fra Reykjavik og Borås opp også.

Bibliotekaren har helt fra starten hatt små og store notiser om forhold i andre land.

Det har vel mest dreidd seg om ting i Danmark, Sverige og USA, og i perioder mye om bibliotekrelevante IT-forhold.

1995

1995-årgangen hadde en del stoff som gjaldt Afrika sør for Sahara. Kari Gulbraar hadde flere artikler om bibliotekarutdanning i Afrika. Hilde Sperrevik hadde fire reisebrev fra sitt eget arbeid som bibliotekar i Botswana. Vi kunne lese om det nordiske arbeidsmarkedet for bibliotekarer i spalten til Jon Einar Spetz. Og bladet hadde en lengre artikkel forfattet av den danske BF-lederen Anja Rasmussen, om bibliotekenes rolle i informasjonskløften som utviklingen av informasjonsteknologien skaper.

På styremøtet 18. august 1995 var det oppe en sak om «BFs engasjement i politiske saker», med bakgrunn i en henvendelse fra Siri Sjurson i Hordaland om å protestere mot de franske atomprøvesprengningene i Stillehavet. Styret vedtok å sende en protest gjennom vår søsterorganisasjon i Frankrike. Styret vedtok også at «Andre saker vurderes enkeltvis ettersom styret får henvendelser».

I 1995 begynte et felles-nordisk tiltak med annonsering av feriehus/hytter i hverandres bibliotekblad i Norden. Det sluttet i 1996, uten å ha blitt noen suksess.

Landsmøtet i 1995 gjentok den nordiske formuleringen i arbeidsprogrammet: «søke samarbeid med søsterorganisasjoner i andre land, spesielt innefor Norden».

På styremøtet i desember samme år bevilget vi kr. 1.000 til studentdeltakelse på en bibliotekkonferanse i Budapest.

1996

På styremøtet 24. april 1996 var det oppe en sak om felles stand for nordiske fagforbund på IFLA-møtet i København. Styret vedtok å være positive og ba leder/sekretariat arbeide videre med dette.

På styremøtet 1. november 1996 ble det bevilget kr. 1.000 til den nordiske bibliotekarstudentkonferansen i Borås.

I 1996-årgangen hadde Bibliotekaren en serie med seks reportasjer om forskjellige palestinske bibliotek som Anja A. Mjelde og jeg hadde besøkt. Vi hadde også en serie med fem «Amerikabrev» fra Thomas Brevik. Vi brakte et intervju med to latviske bibliotekarer som hadde vært på studietur til Førde. I et nummer skrev jeg ned mine kritiske tanker om hvorfor jeg var i Gøteborg under bokmessa der, for å delta i nordisk forberedelse til IFLA-konferansen i København.

1997

1997-årgangen begynte med noen reportasjer fra det nye Alexandria-biblioteket. Litt eksotisk var det vel også rett før sommeren, med reportasje fra bibliotek i St.Petersburg. Og det siste nummeret nå, med stoff fra IFLA '97. WIPO-konferansen i Geneve er omtalt i år. Det er også Nasjonal Fronts angrep på folkebibliotek i Frankrike og det svenske DIK-forbundets initiativ for protester. Fra Sverige har vi dessuten slått opp at fag- og folkebibliotekarer har slått seg sammen til Bibliotekarieforbundet, der også. Stoff om den strandede «Decency Act» i USA har også vært med.

Av sakspapirene til årets landsmøte går det fram at BF har hatt litt kontakt med DIK-forbundet og ellers deltatt i forberedelsene til den felles nordiske stand på IFLA '97 i København. I forslaget til nytt arbeidsprogram ble internasjonale spørsmål ikke nevnt. På landsmøtet kom det heller ikke forslag om å ta det inn i programmet.

På styremøtet 23. mai 1997 ble biblioteksituasjonen med Nasjonal Front i Sør-Frankrike tatt opp. BF hadde allerede sendt støtteerklæring til de franske bibliotekarene. Og på tampen av styremøtet 29. august 1997 ble spørsmålet reist om mulig BF-engasjement for å medvirke til en balansert IFLA-konferanse i Jerusalem i år 2000.

Hvorfor engasjere seg internasjonalt?

Ja, hvilke grunner kan vi ha for å engasjere oss internasjonalt? Det er vel verdt å reflektere litt over før forbundet eventuelt satser mer bevisst på noe internasjonalt engasjement. For å bidra til dette har jeg satt opp en liste over noen mulige grunner:

Veldedighet (De er fattige - Vi er rike - Vi må gi til dem) Mulige eksempler: Pengestøtte til nasjonalbiblioteket i Sarajevo? Bokbuss-donasjon til Latvia? Bokdonasjoner til Alexandria-biblioteket?

Solidaritet (De er avmektige - Vi er mektige - Vi må styrke dem) Mulige eksempler: NBFs utdanningsfond? Bistandsprosjekt i Gaza?

Styrke (De er avmektige - Vi er avmektige - Vi er sterkere sammen) Mulig eksempel: Arbeid med f.eks. voucher-scheme innen IFLA?

Koordinering (De er avhengige av oss - Vi er avhengige av dem - Vi må samarbeide om felles løsninger) Mulig eksempel: Arbeid overfor WIPO?

Utveksling (De har gjort noe - Vi har gjort noe annet - Vi har nytte av å vite om dem) Mulige eksempler: Nordisk bibliotekarstudentkonferanse? Nyheter fra andre land i bibliotekblader?

Forståelse (De er annerledes enn oss - Vi

er «vanlige» - Vi forstår mer av oss selv i lys av det andre) Mulig eksempel: Reportasjer fra fremmede land?

Nysgjerrighet (De er annerledes for oss - Vi er annerledes for dem - Vi liker å oppleve annerledeshet) Mulige eksempler: IFLA-konferanse? Studieturer?

Prestisje (De er nasjonale - Vi er nasjonale - Vi blir internasjonale av å møtes) Mulige eksempler: IFLA-konferanse? Støttarbeid for Alexandria-biblioteket?

Bekreftelse overlegenhet (De kan noe - Vi kan mer - Vi ser det tydeligere når vi møtes) Det finnes sikkert eksempler.

Bekreftelse underlegenhet (De er langt kommet - Vi er kommet kortere - Vi må vise dette til beslutningstakerne våre) Mulig eksempel: Nordisk samarbeid?

I internasjonalt arbeid er man ofte svært uklar på hvorfor ting blir gjort. Det er ofte

Anja A. Mjelde i Gaza desember 1995: Sammen med Erling Bergan holdt hun kurs i bibliotek-automatisering og bruk av Mikromarc for 14 bibliotekarer fra Gaza by. (Foto: ebe)

forskjell på realiteter og retorikk. Refleksjon rundt punktene over er derfor nyttig.

Nå foregår det mye internasjonalt arbeid med utgangspunkt i bibliotek-utvikling og -drift. Kommunikasjonsprotokoller i forbindelse med søking og fjernlån, betalingsordninger for kopi-leveranser mellom land (IFLAs voucher-scheme), konsortie-avtaler for kjøp av database-tjenester, kjøp og salg av bøker, tidsskrifter, andre media og agentur-tjenester over landegrensene, m.m. Mye av dette faller utenfor de virksomhetsområder det er naturlig for BF å engasjere seg i.

Vi må vurdere om noen av BFs vedtatte mål kan styrkes ved å engasjere oss internasjonalt. Men det er også grunn til å se på om BF burde supplere sine mål med noen som gjelder internasjonale forhold. Jeg synes vi bør vurdere å gjøre begge deler.

Noen vurderinger av BFs internasjonale engasjement.

Gjennomgangen av Bibliotekaren og styre-referatene viser at BF egentlig ikke har hatt noen tradisjon eller linje å følge for det internasjonale engasjementet sitt. Det har vært tilfeldig og preget av enkeltpersoners engasjement og henvendelser utenfra. Dette er forståelig, gitt BFs behov for å bygge opp organisasjonen fra grunnen. Andre ting har

skal være så umælende overfor en verden full av hendelser som bør engasjere oss.

Jeg har merket meg at det internasjonale stoffet i Bibliotekaren blir lest med interesse av medlemmene. Hva som kommer på trykk har til en viss grad vært preget av redaktørens interesseområder. Men jeg tror det er det personlig pregete og engasjerte stoffet som faktisk er mest leseverdige. Beretningene fra Botswana, USA, Alexandria, Bethlehem, Gaza, St.Petersburg, Gøteborg og København har jeg fått gode tilbakemeldinger på. Utenlandsstoffet i de korte meldingene («spaltelangs») i 1996-årgangen var også populære. Disse stoffområdene bør føres videre.

Vi deltok kun med redaktøren på IFLA-konferansen. Det bør vurderes om ikke det er en del å hente for BF ved noe mer aktiv deltakelse i forhold til IFLA. Spesielt når vi har fått et av våre medlemmer som leder av Professional Board. Vi burde sørge for at synlige representanter for BF forsøker å være aktive i forhold til CAIFE, i for-

hold til ALP og UAP. Ellers burde vi bevege oss rundt i IFLA-landskapet og se hva det kan gi mening å engasjere seg i. Medlemskap i IFLA burde vurderes.

Forslag til tiltak

Både vårt nåværende prinsippprogram og arbeidsprogram er tause når det gjelder internasjonalt engasjement. (Det er kanskje bare ett punkt i arbeidsprogrammet som er relevant: «Delta i den generelle bibliotek-politiske debatten».)

Denne mangelen er påfallende. Det er derfor grunn til å forberede noe diskusjon rundt internasjonale spørsmål til landsmøtet i 1999. Men vi bør vurdere å gjøre noe i mellomtiden også. Jeg foreslår følgende:

- Vi bør starte en debatt i Bibliotekaren om

hva BF bør vedta om internasjonale spørsmål på landsmøtet i 1999.

- Vi bør vurdere om BF burde være medlem av IFLA.

- Vi bør vurdere å satse aktivt i forhold til IFLA '2000 i Jerusalem. Det er naturlig for nordmenn å bidra til brobygging mellom palestinere og israelere. En del norske bibliotekarer er engasjert i dette spørsmålet. Dessuten er et 3-års-perspektiv passelig for en slik virksomhet.

- Vi bør vurdere å arrangere konferanser om bibliotekarstrategier eller work-shops med mer praktiske tema, i Alexandria i forbindelse med det nye biblioteket der. Det vil samsvare med foregående punkt og være et eksotisk innslag i synliggjøringen og profileringen av BF.

- Vi bør vurdere å opprette spesielle vennsforbindelser med en søsterforening i et annet land. Et spennende forslag kan være Pakistan, pga. det pakistanske innslag i Norge.

- Vi bør unngå for ensidig satsing på nordisk samarbeid, men satse bare på enkeltprosjekt som er godt begrunnet og av nytte for oss.

- Vi bør skaffe oss oversikt over hvilke kunnskaper og erfaringer BF-medlemmer har med internasjonalt arbeid eller forhold til bibliotekarer i andre land..

- Vi bør vurdere om budsjettene for 1998 og 1999 bør revideres med en ny budsjettpost for internasjonalt arbeid.

- Vi bør vurdere om måten å følge opp dette på er å opprette en ad hoc gruppe for internasjonale spørsmål, med funksjonstid fram til neste landsmøte. Gruppen kunne ha som mandat å følge opp på de ovenfor nevnte punktene, etter en styrebehandling av disse tema først.

Til slutt

Denne artikkelen er en bearbeidd versjon av et notat jeg laget for en diskusjon om internasjonale spørsmål i BFs forbundsstyre. Saken er ikke realitetsbehandlet i styret. Alle synspunkter i denne artikkelen står for min regning. Som det går fram av artikkelen, er hensikten å få i gang en debatt blant BFs medlemmer. En debatt som jeg svært gjerne ser i Bibliotekarens spalter.

Bibliotekaren Naema Aiad ved den palestinske sykepleieskolen Falusja i Kairo. Biblioteket her ble rustet opp gjennom et norsk bistandsprosjekt ledet av Erling Bergan i 1993-94. (Foto: ebe)

kommet foran. Men nå bør vi ihvertfall vurdere engasjementet vårt litt mer systematisk.

De nordiske kontaktene har for såvidt vært hyggelige. Men man kan stille et lite spørsmålstegn ved nytten. Når det er ønske om å gjøre noe sammen i Norden blir det lett for stort og dyrt for oss. Er det språkligheten som forårsaker det nordiske samarbeidet? Eller er det likheten i forvaltning av kultur og utdanning som gjør det naturlig og nyttig å samarbeide? Kanskje den norske og finske deltakelsen i nordisk samarbeid noen ganger er mer å regne som subsidiering av svensk/danske-prosjekter?

Resolusjoner, protester og støtter bør begrenses til det som er relevant for bibliotek, ytringsfrihet, o.l. Men BF har vært altfor tilbakeholden. Det er ingen grunn til at BF

Situasjonen i AF

Randi Rønningen
Forbundsleder i BF

Hva som har skjedd rundt AF de siste ukene har vært godt dekket i media. Bibliotekarforbundet ønsker allikevel å komme med en kort oppsummering av hva som har skjedd så langt og hvordan vi både sentralt og lokalt skal forholde oss til den nye situasjonen.

Ny hovedorganisasjon

Fredag 17. oktober ble det kjent at fire av AFs foreninger sammen med Den norske lægeforening ønsket å etablere en ny hovedorganisasjon. Legeforeningen meldte seg som kjent ut av AF med virkning fra 1. januar i år. De fire foreningene er Norske sivilingeniørers forening, Norske siviløkonomers forening, Den norske tannlegeforening og Norges juristforbund. Senere har også Arkitektenes fagforbund og Den norske veterinærforening søkt om og blitt opptatt i den nye organisasjonen. Flere andre AF-forbund har fått tilbud om medlemskap, men disse ønsker å avvete situasjonen og ta en skikkelig behandling av saken i egen organisasjon før de eventuelt melder seg inn i den nye organisasjonen.

Bortsett fra sentrale personer i de aktuelle foreningene har planene om å danne en ny organisasjon vært helt ukjente, både for de øvrige AF-foreningene, inkludert AFs ledelse, og medlemmene i de fire foreningene.

Ekstraordinært styremøte i AF

Søndag 19. oktober hadde AF ekstraordinært styremøte. De tre utbryterforeningene som har plass i styret deltok ikke på møtet. I et enstemmig vedtak ble det slått fast at styret finner framgangsmåten til disse fire utbryterne svært kritikkverdig. Styret forventer at de aktuelle organisasjoner opptrer i tråd med AFs vedtekter.

Mandag 20. oktober ble AF offisielt orientert om planene, noen timer før den nye organisasjonen ble stiftet. De fire organisasjonene ønsker å forhandle om en deling av AF. Dette har blitt avvist av AF. Hvis foreningene ønsker å melde seg ut av AF må de forholde seg til AFs vedtekter. En utmelding kan kun skje med virkning fra et årsskifte og må varsles minst et halvt år i forveien. Dette betyr at en utmelding først kan bli effektiv fra 1. januar 1999.

Navnesaken til namsretten

Den nye organisasjonen har valgt navnet "Akademikerne", til forveksling likt Akademikerens Fellesorganisasjon (AF). AF har bedt organisasjonene avstå fra å bruke dette navnet. Dette har ikke blitt etterkommet og saken ble oversendt Oslo Namsrett mandag 27. oktober. I begjæringen er det nedlagt påstand om at den nye organisasjonen forbyes å bruke det navnet som er valgt.

Forhandlingsrett

Den nye organisasjonen har stilt krav om forhandlingsrett overfor arbeidsgiverne i offentlig sektor, Planleggings- og samordningsdepartementet (PSD) og Kommunenes Sentralforbund (KS). AFs holdning er at enhver organisasjon står fritt til å søke om forhandlingsrett. Men siden de organisasjonene som nå er medlem av AF

ikke kan bli utmeldt før 1.1.1999, kan den nye organisasjonen ikke komme til forhandlingsbordet før dette tidspunktet. Det er AF som skal forhandle fram ny hovedavtale for 1998 og 1999. Denne vil gjelde fram til 2000.

AF fortsatt dominerende på offentlig sektor

De organisasjonene som vil ut av AF utgjør ca ¼ av AFs medlemmer. Men de har de fleste av medlemmene sine i privat sektor. Det er derfor grunn til å understreke at AF fortsatt er den dominerende arbeidstakerorganisasjon for yrkesaktive med høyere utdanning i offentlig sektor.

Det er for tidlig å si hvordan det som har skjedd vil påvirke AF framover. Men det er viktig at vi ikke blir handlingslammet, men fortsetter med det arbeidet vi skal utføre. Vi er bl.a. i starten av arbeidet med å utforme krav til hovedtariffoppgjøret i 1998. Enkelte oppslag i media kan tyde på at AF vil endre kurs og lønnstrategier. Dette er bare spekulasjoner. AFs framtidige politikk skal behandles i de aktuelle råd og styret og vil fortsatt være basert på at det skal være lønnsomt å investere i utdanning og å påta seg ansvar.

Det er viktig å presisere at de seks foreningene som ønsker å danne en egen organisasjon fremdeles er medlemmer i AF, med de rettigheter og plikter det innebærer. De har rett til å delta i ulike AF-fora. Dette betyr at alt arbeid skal fortsette som vanlig, også eventuelt lokalt AF-samarbeid. Dersom det oppstår spesielle problemer ber vi dere ta kontakt med BFs sekretariat for eventuell avklaring av situasjonen.

AFs hjemmesider blir fortløpende oppdatert om hva som skjer. Adressen til hjemmesiden er <http://www.af.no/>

Nordnorsk blikk på utdanningsreformene:

Når fjernstudentene ankrer opp i folkebibliotekene

Det er nettopp avviklet en nordnorsk bibliotekkonferanse med blikk på etter- og videreutdanningsreformen. Norsk Bibliotekforening, ved de tre nordligste avdelingene, holdt Nordnorsk bibliotekkonferanse i Tromsø. Tittelen på konferansen var "Utdannelse, utdannelse - mer utdannelse! Livslang læring". Konferansen dro 230 deltagere fra hele landet, men flest fra Nord-Norge.

Mona Magnussen
Bibliotekar, Troms fylkeskommune
og varamedlem til forbundsstyret i BF

De konferanseansvarlige hadde lagt opp til et meget dagsaktuelt program, med fokus på fjernundervisning og bibliotek i forhold til forslaget til en etter- og videreutdanningsreform.

Lars Buer, leder av utvalget som fikk i oppdrag å "utrede grunnlaget for en nasjonal handlingsplan for et tilpasset, målrettet og helhetlig system for voksenopplæring og

kompetanseutvikling i arbeids- og samfunnsliv" var tilstede for å presentere sin helt ferske NOU; Ny Kompetanse : grunnlaget for en helhetlig etter- og videreutdanningspolitikk.

Med på konferansen var også avtroppende statsråd Bendik Rugaas, og slik rakk vi i Nord-Norge også å få en bit av statsråden "vår".

NOU 1997: 25 Ny kompetanse

Reform 94 sikret all ungdom lovfestet rett til videregående opplæring, Reform 97 innførte 10-årig grunnskole og et helt nytt læreplanverk. Nå er forslaget til etter- og videreutdanningsreformen kommet. Det er de voksnes tur.

Det langsiktige målet med reformen er å utvikle en bred forståelse, gode læringsarenaer og effektive systemer for livslang læring, der hele den voksne delen av befolkningen deltar. Som første fase på veien mot dette målet foreslår utvalget en rekke tiltak. De foreslår at:

1. Realkompetansen dokumenteres og verdsettes

Det betyr at voksne får adgang til å dokumentere sine kunnskaper og ferdigheter på

alle nivåer og områder i det offentlige utdanningssystemet, uavhengig av på hvilken måte de har skaffet seg kunnskapene. Mao; har du opparbeidet deg kunnskap og kompetanse utenom de kanalene som gir formell status, kan du få målt den.

2. Utdanningssystemet åpnes

Buer-utvalget skriver; "De fleste vil være enige i at det må være høye krav for de som vil studere ved høyere læresteder. Det er imidlertid fullt mulig å utvikle de nødvendige kunnskaper, ferdigheter og egenskaper på flere måter." De foreslår derfor at du kan bruke realkompetansen til å komme deg videre i kompetansbyggingen din, men du blir nødt til å tre inn i det utdanningsnivået som tilsvarer realkompetansen din. Studier som av utdanningsinstitusjonene er definert som etter- og videreutdanning skal være åpne for alle uansett kompetanse.

3. Utdanningspermisjon lovfestes

Utvalget foreslår at "rettigheter til utdanningspermisjon lovfestes for å sikre likebehandling av alle arbeidsgivere og arbeidstakere. Loven må inneholde bestemmelser om utdanningsformål. Videre skal det fastsettes begrensninger i bruk av rettigheter slik at arbeidsgivers muligheter til å planlegge produksjon og personaldisponeringer

sikres. De nærmere regler avtales mellom partene i arbeidslivet.”

4. Tilbud om grunnskole og videregående opplæring for voksne

Kommunene og fylkeskommunene får lovfestes plikt til å sørge for at voksne som har behov for grunnskole eller videregående opplæring får det. Dette dreier seg om voksne som faller utenfor reform -94. Utvalget foreslår at staten dekker disse utgiftene.

5. Finansiering

a) “Utvalget forutsetter at partene i arbeidslivet prioriterer ordninger som gjør det mulig for alle arbeidstakere å delta i etter- og videreutdanning. Det må settes av midler til etter- og videreutdanning gjennom tariffoppgjørene.

b) Regelverket for Statens Lånekasse for utdanning gjennomgås for å tilpasse det bedre til personer som tar etter- og videreutdanning.

c) Skattereglene vurderes endret slik at det ikke skiller mellom forskjellige typer utdanning.”

6. Utviklingsfinansiering

Buer-utvalget mener at hvis etter- og videreutdanningen skal nå frem dit den er ment, må det utvikles nye undervisnings-tilbud og arbeidsmetoder. Voksne som ikke har gått på skolen eller vært i en undervisningssituasjon på veldig lenge, behøver andre tilbud og mer tilpassede undervisningsmetoder enn de som finnes idag. Derfor skal det innføres finansieringsordninger for å utvikle og forske på denne type ting.

I løpet av et år skal det settes igang et større utviklingsprosjekt for IT og læring som bl.a omfatter følgende program: “Et program for å søke løsninger på kort og lang sikt når det gjelder utnyttning av bibliotekene i fleksibel utdanning.”

I kommentarene til dette punktet ville sju (av nitten) utvalgsmember ha med et punkt om bibliotekenes utfordringer:

...på kort sikt handler utfordringene om å løse problemene knyttet til kapasitet og merkostnader ved fjernlån og til utvikling

av digitale veiledningstjenester... På lang sikt handler det om å realisere idéen om det digitale bibliotek...”

7. Større selvstendighet for universitet og høyskoler

Utvalget foreslår at styret ved den enkelte høyere utdanningsinstitusjon får fullmakt til å sette igang videreutdanningstilbud i egen regi på 20 vekttall eller mindre innenfor de fagområder der institusjonen har kompetanse.

8. Bedre informasjon om utdanning

Utvalget foreslår at én instans får ansvaret for å legge tilrette for at informasjonen kan samles og gjøres lett tilgjengelig for alle utdanningssøkere.

Livslang læring og bibliotekene

Kapittel 12.1.4 Bibliotekene, er et underkapittel til “Nye opplæringsarenaer og utfordringer for tilbudsmiljøene”. I bibliotekdelen skisseres først og fremst de kortsiktige utfordringene for bibliotekvesenet i forhold til reformen. Tre hovedpunkter trer fram i kapitlet:

1. Utfordringer i forhold til folkebibliotekene som kommunikasjonssentral og lokale samlings- og forankringssteder for fjernstudenter.
2. Utfordringer for det etterhvert å pressede fjernlånssystemet.
3. Behovet for en overordnet felles strategi for bibliotekene.

Ad 1: Utvalget mener folkebiblioteket er det naturlige samlingspunkt for studenter som studerer langt fra utdanningsinstitusjonen. Folkebiblioteket kan fungere som et lokalt samlingssted, men også som kommunikasjonssentraler for voksne som ikke har tilgang til et kommunikasjonsnett selv.

Utvalget presiserer videre at “dersom bibliotekene skal utgjøre en nettverksmulighet, må det selvfølgelig investeres i Internett-tilknytning for alle bibliotekene.”

Det er også verdt å merke seg at “det må være utdanningsinstitusjonene som har ansvaret for å planlegge og drive biblio-

tek- og informasjonstjenester for sine elever og studenter, også fjernstudentene. Utdanningsinstitusjonene må derfor ha ansvaret for en samlet strategi for hvordan faglitteratur og faglig dokumentasjon skal kunne gjøres tilgjengelig.”

Ad 2: De skriver: “Økningen i antallet fjernstudenter har ført til en sterk belastning på fjernlånssystemet og gjort at det ikke fungerer i alle sammenhenger. ...Det kan være nødvendig at det tas et helhetlig grep om fjernlånproblematikken slik at informasjonsressurser i et samlet bibliotekvesen kan utnyttes best mulig.”

Ad 3: “Med den forventede økningen i antallet som deltar i etter- og videreutdanning utenfor studiestedene, vil det oppstå et betydelig press på tjenester og ressurser i fagbibliotek og folkebibliotek. Dette innebærer at det er nødvendig for biblioteksektoren å planlegge og iverksette spesielle tiltak for å møte etterspørselen. For eksempel kan slike spesielle tiltak iverksettes ut fra en helhetlig strategi som de statlige myndigheter i fellesskap utarbeider.”

Utvalget gir eksempler på type tiltak som kan følges opp:

- fylkesplanarbeidet kan brukes for å sikre best mulig ressursutnyttelse på alle forvaltningsnivåer.
- kommunale og interkommunale studie-sentre kan etableres tilknyttet bibliotek.
- informasjon om studietilbud på nettet.
- en kan vurdere å etablere et eget kompetansesenter for bibliotek, fjernundervisning og IT-baserte nettverk.
- utdanningsmyndighetene kan sikre at det etableres en systematisk opplæring i bruk av bibliotek- og informasjonstjenester innenfor en helhetlig ramme med progresjon i vanskelighetsgrad fra grunnskole til høyere utdanning.
- kompetanseheving for bibliotekansatte, særlig innen informasjonsteknologi og pedagogikk.

Noen kommentarer til slutt

Bondevik-regjeringa har allerede sagt at de vil legge tilrette for livslang læring. På bak-

grunn av Buer-utvalgets innstilling vil sentrumsregjeringa legge fram en stortingsmelding om etterutdanning.

Det kan se ut som nøkkelen til suksess for en etter- og videreutdanningsreform ligger i et velfungerende, desentralt folkebibliotek-vesen. Folkebibliotekstrukturen gir fjernstudenter mulighet til å få et like godt tilbud som studenter ved institusjon. Med biblioteket får de ikke bare informasjonen de har behov for, men også et læringsmiljø.

NOU 1997:25 åpner nok for en diskusjon rundt folkebibliotekenes rolle i forhold til utdanningsinstitusjonene. Kanskje finner vi noen avklaringer i den varslede stortingsmeldingen om folkebibliotekene. Det blir spennende!

Spennende blir det også å se om sentrumsregjeringa holder fast ved punktet i statsbudsjettet om samlokalisering av Riksbi- bibliotekjenesten, Statens bibliotektilsyn og Norsk museumsutvikling. Blir dette stående, har man kommet et stykke på vei i forhold til en felles, helhetlig strategi for bibliotekvesenet.

Nasjonal skolebibliotekkonferanse i Trondheim våren 1998

Øivin Stav
Distriktsbibliotekar
Sør-Trøndelag fylkesbibliotek

Statens utdanningskontor i Sør-Trøndelag, Sør-Trøndelag fylkesbibliotek og Nasjonalt Læremiddelsenter m.fl. inviterer til konferansen :

«Vitenskapelig arbeidsmåte og den aktive elev» - utfordringer for skole/bibliotek/skolebibliotek.

Konferansen holdes i Trondheim 7. - 8. mai 1998.

Programmet er under utarbeidelse. Konferansen vil drøfte mulighetene for å bruke bibliotek og skole som kunnskaps- og læringsressurser gjennom å rette søket mot tre dimensjoner:

- informasjons**volum** - organisering/strukturering - fysisk tilrettelegging

- informasjons**innhold** - et utvidet tekstbegrep - tekstrelevans

- informasjons**roller** - endringer i elevrollen, lærerrollen, bibliotekarrollen

Målgruppe for konferansen er skoleledere/biblioteksjefer, skole- og kulturpolitikere, lærere, bibliotekarer og lærerutdanningsinstitusjonene.

Ønsker du mere informasjon - kontakt :

- Elin Østerberg (Utdanningskontoret i Sør-Trøndelag) **Tlf.: 73949304**

- Øivin Stav (Sør-Trøndelag fylkesbibliotek) **Tlf.: 72547555**

Fullstendig program sendes ut i februar 98.

DET ER ALDRI FOR SENT Å BLI KUNDE HOS TRONSMO!

Hvis du trenger en bokhandel som kan levere bøker som er litt utenom det vanlige, så trenger du oss. Vi har bl.a. :

norsk og utenlandsk skjønnlitteratur * filosofi * politikk * feminisme * homse/lesbe-bøker * filmbøker, manus & video * historie * irlend * balkan * mat & makt * indianere * reiseskildringer * midtøsten * afrika * asia* latinamerika * og en hel kjeller full av knalle tegneserier

TRONSMO
BØKER & TEGNESERIER
KR. AUGUSTSGT.19
☎ 22 20 25 09

UBO med base over baser

Annema Hasund Langballe
Bibliografisk avdeling,
Universitetsbiblioteket i Oslo

Universitetsbiblioteket i Oslo har opprettet en ny base, som inneholder beskrivelser av de 55 basene som er lagt opp ved UBO, Hovedbiblioteket.

Den nye basen heter "Baser". Den finnes i databasetjenesten TRIP og kan søkes via web på denne adressen:

<http://www.nbo.uio.no/baser/BASER.html>

Beskrivelsene av de enkelte basene kan søkes fram ved navn i kortform og fullstendig tittel. Tidligere navn kan søkes i feltet "Søk i alle felt". I dette feltet kan det også søkes fritekst i alle basebeskrivelsene under ett.

Hvis databasen som beskrives også kan søkes via web, kan man klikke seg videre til selve basen.

Foreløpig har "Baser" norsk tekst. Engelsk tekst vil bli lagt inn etter hvert.

Vi planlegger også utgivelse av en trykt databaseoversikt.

Prosjekt Skrivebua - Nasjonal publiseringscenter for barn og unge som skriver

Tonje Helene Farset Eliassen
Prosjektleder
Nordland fylkesbibliotek

Skrivebua er et 3-årig prosjekt som drives av Nordland fylkesbibliotek med støtte fra Statens bibliotektilsyn.

Skrivebua er for de mellom 10 og 20 år som liker å skrive historier eller dikt.

Nå er det ingen som trenger å skrive for skrivebordskuffen lenger. Vi tar imot historier eller dikt og legger dem ut i Skrivebua på Internett i fulltekst slik at også andre kan få glede av dem.

Klaus Hagerup er Skrivebuas høye beskytter og har sin egen plass på hjemmesidene til skrivebua.

Hver måned foregår det forskjellige konkurranser, der det er mulig å vinne flotte

premier (t-skjorter, tusekker og collegegensere).

Ta en kikk på:

<http://www.narvik.folkebibl.no/skrivebua/skrivebua.htm>

Elektronisk post til:

skrivebua@narvik.folkebibl.no

Samarbeid i svensk fjernlån

Frode Bakken
Leder av Norsk Bibliotekforening

Kungliga biblioteket, BIBSAM og Statens kulturråd som på mange måter tilsvare Nasjonalbiblioteket, Riksbibliotekstjenesten og Statens bibliotektilsyn i Norge har nå iverksatt en interessant og fremtidsrettet utredning om utviklingen av det svenske fjernlånsystemet som kalles «Bibliotekens fjärlånsystemet».

I prosjektplanen heter det om prosjektets bakgrunn:

«Det svenska fjärlånsystemet styrs i dess nuvarande form av ett regelverk från slutet av 1970-talet. Samtidigt har såväl biblioteken som den omgivande verkligheten starkt förändrats. Bland de faktorer som har en direkt inverkan på ett modernt och effektivt fungerande fjärlånsystem märks:

- teknikutvecklingen - nätverkspublicering, nya dokumentformidlare
- nya utbildningsformer, t.ex. distansutbildning och livslångt lärande, PBI
- LIBRIS nya roll

- närmande mellan folk- og forskningsbibliotek
- strukturförändringar t.ex. nya regioner och storlän med ökat regionalt samarbete
- fjärlånekomensationen
- bibliotekslagets ikraftträdande
- nationella licenser för databaser»

Om prosjektets «syfte» heter det:

«Att undersöka i vilken utsträckning de ovan beskrivna förändringarna kräver ändringar i arbetssätt och regelverk. De åsikter och förslag som framläggs bör ses som utredarnas och inte uppdragsgivarnas.»

Om prosjektets «avgränsningar» heter det:

«Utredningen skall omfatta det offentliga biblioteksväsendet, d v s forsknings- och specialbibliotek, lånecentraler, länsbibliotek och kommunala bibliotek.»

I prosjektorganisasjonen finnes en prosjektgruppe og en referansegruppe, begge sammensatt av representanter både for folke- og fagbibliotek.

Prosjektet startet 1. september 1997 og skal være avsluttet 28. februar 1998.

Lær dine barn at jorden er vår mor

DET NASJONALE
MILJØ
 BIBLIOTEKET

Steinkjer folkebibliotek, Dampsaga kulturhus,
 Postboks 2502, 7701 Steinkjer
 Tlf. 74 16 93 56, faks 74 16 24 10
 e-post: miljo@steinkjer.folkebibl.no
<http://www.steinkjer.folkebibl.no/miljo/miljobib.htm>

Forskerforbundet avventer

Redaktør Erling Bergan

Ett av medlemsforbundene i AF er Norsk Forskerforbund. Bibliotekarforbundet har en samarbeidsavtale med Forskerforbundets Fagbibliotekarforening (FBF), og det er derfor av interesse for våre medlemmer hvordan Forskerforbundet vurderer situasjonen som har oppstått etter opprettelsen av den nye hovedsammenslutningen. Vi gjengir vedtaket som Forskerforbundets styre har fattet om dette:

«Forskerforbundet følger utviklingen av AF og AFs politikk, og utviklingen av den nye organisasjonen (Akademikerne) og dennes politikk meget nøye.

Forskerforbundet må være medlem av en hovedorganisasjon som gir lønnspolitikken for langtidsutdannede høyest prioritet. Forskerforbundet som har mere enn 85 % av medlemsmassen i staten må også være tilsluttet en organisasjon som har forhandlingsrett i denne sektor.

Sentrale spørsmål for valg av organisasjonstilknytning er i dag uavklart.

Det er ikke minst viktig å få en bedre avklaring rundt spørsmål knyttet til lønnspolitikk og forhandlingsrett - en rett som den nye organisasjonen (Akademikerne) pt ikke har i stat og kommune. I privat sektor er det, uansett organisasjonstilknytning, Forskerforbundet alene som har forhandlingsrettighetene.

Styret vil arbeide aktivt for å få de nødvendige avklaringer og anser at man har tilstrekkelig tid til dette. Etter AFs vedtekter kan en medlemsforening kun melde seg ut ved et årsskifte og da med minst 6 måneders varsel. Tidligste tidspunkt for en evt. utmelding av AF - det være seg Forskerforbundet eller andre, er således 1.1.99.

Forskerforbundet vil holde en høy beredskap med tanke på en bred organisasjonsmessig behandling av alle eventualiteter. I siste instans vil det være Representantskapet, ordinært eller ekstraordinært, som avgjør Forskerforbundets organisatoriske tilknytning.»

Grunnkurs for tillitsvalgte i kommunal sektor

Randi Rønningen
Forbundsleder i BF

Bibliotekarforbundet vil sammen med de andre foreningene i 13-gruppen arrangere grunnkurs for tillitsvalgte i kommunal sektor (KS-området) i begynnelsen av 1998.

Kurset blir holdt i Oslo på følgende tidspunkt:

Del A: 14. - 16. januar.
Del B: 18. - 20. februar.

Kurset vil bl.a. ta for seg følgende:

- Partene i arbeidslivet
- Avtalene i kommunal sektor
- Forhandlingsteknikk m/rollespill
- Diverse lover som regulerer arbeidslivet

Nærmere informasjon og påmeldingskjema fås fra BFs sekretariat. Påmeldingsfrist er 1. desember 1997.

Evaluerings skjema

Randi Rønningen
Forbundsleder i BF

I juni fikk alle BFs medlemmer i de offentlige sektorene et brev om lokale forhandlinger. Som vedlegg til brevet fulgte et evaluerings skjema som vi ba dere fylle ut og returnere etter at forhandlingene var avsluttet.

Det er veldig viktig at disse skjemaene blir returnert, uansett resultat av forhandlin-

gene. Skal BF foreta en grundig evaluering av årets lønnsoppgjør må vi ha med alle resultater, også fra de stedene vi ikke fikk gjennomslag.

Skjemaene vil i tillegg bli benyttet til å oppdatere BFs medlemsregister. Riktige opplysninger på medlemmenes lønnsforhold er til god hjelp i det videre lønnsarbeidet.

Bl.a. får sekretariatet stadige spørsmål om lønnsnivået for ulike stillingskategorier, noe som kan være aktuelt å vite i forbindelse med utforming av lokale lønnskrav.

For å kunne svare tilfredsstillende på slike henvendelser er vi avhengige av å ha oppdaterte opplysninger.

Dersom noen har forlagt skjemaet kan nytt fås ved henvendelse til sekretariatet. Det er også mulig å sende inn kopi av forhandlingsprotokollen. Opplysningene vi mottar på denne måten vil kun bli benyttet internt i sekretariatet og til å utarbeide lønnsstatistikker.

Seks lønnstrinn i ein jafs!

- Vi har fremma våre lønnskrav gong på gong. Frustrasjonen har til tider vore stor her på Sogn og Fjordane fylkesbibliotek. Dei siste åra har fleire distriktsbibliotekarar slutta og gått over i betre lønna stillingar i fylket. Utan at vi har rekruttert nye. No meinte vi tida var inne til eit ekstraordinært lønnskrav. At vi fekk kravet vårt innfridd og dermed gjekk opp seks lønnstrinn kvar, er vi ganske nøgde med, seier tillitsvald Ingrid Dræge med eit smil.

Distriktsbibliotekar Ingrid Dræge intervjua av Erling Bergan

På Sogn og Fjordane fylkesbibliotek er det normalt fire distriktsbibliotekarar. Men den siste tida har det berre vore to. Utlysing etter nye bibliotekarar har i første omgang ikkje ført fram. Men dei lyser ut på nytt og håpar kollegaer blir tiltrekt av spennande arbeidsoppgåver og vakker natur.

Men bibliotekar-mangel tyder ikkje berre at arbeidspresset på dei som er i jobb aukar. Det tyder også at ein har nokre ekstra argument i lønnsforhandlingar med arbeidsgjevar. Når ein er etterspurd, aukar ein også i verdi. Det har dei erfart på Sogn og Fjordane fylkesbibliotek. Vi har spurd Bibliotekarforbundets tillitsvald på fylkesbiblioteket korleis dei handterte denne situasjonen.

- Vi gjekk til noko som på kommunal sektor heiter 5.3-forhandlingar, fortel tillitsvald Ingrid Dræge. Det er ho og Gunnvor Schei som er distriktsbibliotekararar på fylkesbiblioteket i fjordfylket. Solveig Bjordal er fylkesbiblioteksjef.

. Arbeidstakarane kan be om slike forhandlingar «utanom tur» med bakgrunn i behovet for stabilisering og rekruttering av spesielle grupper arbeidstakarar. Forhandlingane gjeld lønna til einskildpersonar, ikkje stillingsgrupper.

- Korleis er distriktsbibliotekarane lønna?

- Som distriktsbibliotekarar står vi i lønnsramme 8. Det er ein stige basert på annsienitet, slik mange er kjent med. På det lågaste alternativ innan lønnsramme 8 startar vi distriktsbibliotekarar på lønnstrinn 23, sjølv om det også er lågare alter-

nativ i denne lønnsramma. Dette med at vi byrjar midt på stigen heng saman med overgang frå tidlegare lønnsramme utan annsienitetsstige. Og på det lågaste alternativ i lønnsramme 8 stig vi til lønnstrinn 27 etter 10 år.

- Står dei fleste distriktsbibliotekarar på det lågaste alternativet?

- Det er nok ganske vanleg å stå på eitt av dei to nederste alternativa i lønnsramme 8, dvs. 8.1 eller 8.2. For vår del har vi stått i 8.1 alle saman, sidan tariffoppgjeret innførte denne plasseringa i 1996.

- Kva for krav var det de fremma?

- Vi kravde å komme på topp i lønnsramme 8, dvs. alternativ 8.8, som inneber direkte plassering i lønnstrinn 33.

- Var det å ta vel hardt i?

- Nei, vi har 15 og 13 års fartstid på fylkesbiblioteket. Totalt har vi 43 års annsienitet! Vi syns vi kan argumentere med at vi er ganske erfarne.

- Forhandla de for dykk sjølve?

- Det var 13-gruppa som førte forhandlingane. Vi var med som bisittarar. Farmasøyten Jan Oddvar Kilsti var ein god AF-kollega til å føre desse forhandlingane.

- Korleis møtte fylkeskommunen krava dykkar?

- Krava var velkjente for fylkeskommunen. Dei var fremma i fleire tidlegare runder med lokale forhandlingar. Vi har nytta alle høve til å argumentere for vårt syn. Vi har møtt både personalavdelinga og representantar for sentraladministrasjonen i forskjellige samanhenger. Desse samtal-

ane har nok underbygd krava våre på ein god måte. Dessutan var «timinga» no perfekt, ettersom to distriktsbibliotekarstillingar sto ledige og det var andre bibliotekarstillingar utlyst i fylket, stillingar vi vurderte å søkja på.

- Så de hadde eit overtak i forhandlingane?

- Det kan verka slik. Fylkeskommunen tilbød oss i første omgang lønnsramme 9.4, dvs. lønnstrinn 31. Vi vart nok litt overraska over at dei tok i bruk lønnsramme 9. I våre førebuingar hadde vi ikkje tenkt å gå utanfor lønnsramme 8. Det var nemlig viktig for oss å halde på stillingsnemninga «distriktsbibliotekar», og det frykta vi kunne bli gjort vanskelegare ved krav om å skifte lønnsramme. Men fylkeskommunen sitt tilbod til oss innebar ikkje endring av stillingsnemninga, dei ville berre samkøyre lønnstilhøva våre med samanliknbare stillingar elles i kulturseksjonen.

- Fylkeskommunens tilbod blei mottatt med takk?

- Vi gjekk i såkalla «særmøte» før vi svarte på tilbodet. Der vart vi samde om å akseptera overgang til lønnsramme 9, men vi heldt fast på kravet om lønnstrinn 33. Etter ei spørsmålsrunde om vår interesse for dei andre ledige bibliotekarstillingane i fylket, ga arbeidsgjevar oss tilbod om lønnstrinn 33.

- Det vil seie full siger?

- Ja, vi kan vel ikkje kalle det noko anna. Eigentleg var det vel kanskje til og med litt i overkant. Overgang til lønnsramme 9.6, som vi altså fekk, inneber at vi har meir å gå på. Høgaste alternativ i denne lønnsrammen er lønnstrinn 35. Vårt krav på lønnsramme 8.8 innebar topplønn i denne ramma

På spørsmål om dette inneber at det er nye lønnskrav på gang frå distriktsbibliotekarane i Sogn og Fjordane, får eg ikkje noko svar frå tillitsvald Ingrid Dræge. Dei vil nok nyte denne lenge etterlengta sigeren litt først. Dessutan er ho snar med å legge vekt på at andre no kan nytte deira resultat i forhandlingane sine. Det gjeld både dei lokale forhandlingane som er på gang no, og eventuelle 5.3-forhandlingar som kan verte aktuelle på andre arbeidsplassar.

To hundre år med Ørsta folkebibliotek:

«Et frit Laane-Bibliothek i Ørsten Sogn»

Ørsta folkebibliotek feirar 200-års jubileum i slutten av november. Av dei mange folkeboksamlingane som blei skipa i Norge i 1790-åra hadde Ørsta «den livskraftigste av disse eldste boksamlingene» i følge bibliotekhistorikaren Arne Kildal. Det var også «den første offentlige boksamling som ikke er gått ut fra geistlig hold», skipa som han vart av ein vanleg bondegut, Sivert Aarflot. I dei to hundre åra som har gått er det personar med interesse for litteratur og opplysning som har ivra for bibliotekverksemda. Engasjerte bibliotekarar og medlemmer i styret har stått på og skapt framdrift og ny utvikling. Kommunepolitikarane har sjeldan vore på offensiven i biblioteksaker. Men biblioteket har hatt gode medspelarar i kulturlivet.

Eli Lannerholm
Biblioteksjef i Ørsta

Det går fram av Arne Kildal sin historikk frå boka «Norske folkeboksamlinger» utgitt i 1949, at det kom i gang fleire bibliotek i 1790-åra. Men desse sovna inn etter kvart. Ørsta folkebibliotek vart difor rekna som det første effektive folkebibliotek i bygde-Norge. Både fordi det frå starten var ope for folk flest og vart mykje brukt. Men også fordi det har vore i kontinuerleg drift.

Bondeguten Sivert (Sjur) Aarflot las i 1775 til konfirmasjon med kapellanen i Volda/Ørsta, Claus Frimann. Han fekk høve til å lese *Tilskueren paa Landet*, ei artikkelsamling skriven av Hans Strøm, prest i Volda frå 1864 til 1779. Samlinga kom ut i 1775-76 og tek opp emne som religion, moral, naturvitskap og praktiske fag i ei populær form. Hans Strøm var ivrig folkeopplysningsmann, og han gav kvart skulehald i skulekrinsane i Volda og Ørsta eit eksemplar av *Tilskueren paa Landet*. Sivert Aarflot seier: «... det var det eneste

Skrift, der forøgede min Kundskab noget om andre Ting end om Børnelærdommen». Dette skjerpa lesehugen hos bondeguten, han såg kva glede og gagn han hadde av lærdomen og fekk hug til å gi sambygdingane sine del i bokskatten.

Donasjon på 84 bind

I åra framover skaffa han seg eit utval av bøker og skrifter, og denne private boksamlinga vart grunnlaget for det bibliotekhistorikaren Arne Kildal kallar «... det første effektive folkebibliotek i landet». I fororda til planen for lånebiblioteket skriv Sivert Aarflot: «... som jeg kjender den Mangel der er iblant Landalmuen paa gode Læsebøger, er jeg derved bevæget at overlade mine eiende 84 Bind (smaa Piecer og inbundne Landkorter iberegnet) til frit laan for Ørstens Sognefolk ifølge Planens Indhold». Han legg til at ingen «veltænkende» i Ørsta vil truleg ha noko i mot at også ungdom og vaksne i Volda sokn får bli lånarar.

Søndag 26. november 1797, vart det i kyrkja og på kyrkjebakken i Ørsta kunnngjort: *Plan til et frit Laane-Bibliothek i Ørstens Sogn*. Det skulle ikkje koste noko

å låne i biblioteket, så Aarflot var føre si tid med omsyn til gratis utlån. Også husmenn kunne vere lånarar, men dei fekk berre halvparten så lang lånetid, så her slår nok det rådande sosiale synet gjennom. Aarflot utarbeidde eit detaljert reglement for boksamlinga, der han m.a. understrekar at lånarane bør lære å bruke bøkene på ein rett måte. Han hadde eit pedagogisk syn på lesinga og var spesielt interessert i å nå ungdommen. I 1798 skriv soknepresten i Volda, Bødtker, at bøkene «idelig søkes av Ørstens Folk». Når Aarflot no fekk oppleve at biblioteket vart brukt og kom til nytte, søkte han om kongeleg godkjenning, som vart gitt i 1800.

Sentrum for bøker og opplysning

I 1798 vart Aarflot tilsett som lensmann i Volda og flytta til Ekset i 1800. På garden sin der fekk han i gang prenteverk, utgiving av avis og opplysningsskrifter og skuleverksemd for både gutar og jenter i tillegg til bokutlånet. Der var dessutan bokbinderi og forlags- og bokhandlarverksemd. Så Ekset utvikla seg til eit sentrum for bøker og opplysning på Sunnmøre, som la grunnlaget for framveksten av skular og kulturelle aktivitetar i re-

gionen. Ivar Aasen fekk sine første litterære impulsar frå Ekset. Han skriv sjølv: «Jeg havde tildeels Adgang til et Laanbibliothek i Nærheden...».

Sivert Aaflot døyde i 1817, og under hans levetid var det godt utlån ved biblioteket, som vart omtala i kvar årgang av Landboebladet. Seinare ser det ut til aktiviteten har minka og det står lite i avisa om den vidare verksemda. Men Ekset-prensa fortel i alle fall at biblioteket var i drift fram til 1844, då nesten heile boksamlinga, som då var på ca 1000 bind, gekk med i den store brannen på Ekset.

I sparepolitikken teikn

I 1837 fekk vi formannskapslovene og kommunalt sjølvstyre i Noreg. På det første møtet sitt i 1838 diskuterte formannskapet i Volda og Ørsta om ein skulle ha kommunal bibliotekdrift i kommunen. På eit seinare møte same året vart det vedteke at biblioteket skulle få økonomisk støtte. Dei kommunale løyvingane skulle utliknast etter matrikulert jord. Gardbrukaren skulle betale 4-6 skilling for året anten han og huslyden brukte biblioteket eller ei. Plassefolk måtte betale same beløpet som gardbrukarane, dersom dei ville nytte boksamlinga. Vi ser no at biblioteket er i ferd med å bli eit offentleg gode og eit kommunalt ansvar.

På stortinget vart det i 1836 tilrådd stønad til biblioteka i distrikta, og i 1839 vart det som ein eingongsstønad løyvt 2000 spesidalar. I 1846 og 1849 vart det gitt ei tilleggsløyving på til saman 200 spesidalar, så 99 av dei 331 prestegjelda i landet fekk i perioden 1841-1849 ein gjennomsnittsstønad på 22 spd. Bondevennleiaren Søren Jaabæk tok i 1851 biblioteksaka opp i Stortinget. Han meinte det skulle løyvast 4000 spd. årleg til biblioteka, m.a. på det vilkåret at kommunane sjølve skulle yte like mykje. Det skulle vere fritt utlån, og heradstyret skulle syte for styringa av biblioteket og bokvalet. Men dette framsynte og konstruktive framlegget vann ikkje fram. I staden vart dei statlege løyvingane til biblioteka slik: 1851-54: 3000 spd., 1854-57: 3000 spd., og 1860-63: 1200 spd. Frå 1851 fekk også bybiblioteka del i desse løyvingane, noko som førte til at løyvingane til folkebiblioteka på bygdene vart reduserte.

Vi registrerer altså ein sterk nedgang i dei statlege løyvingane frå 1850-talet, noko

som verka negativt inn på utbygginga og drifta også av boksamlinga i Ørsta.

«Plan for Ørstens Sogns Almuebogsamling»

Utlånsprotokollen viser at 16.april 1852 vedtok formannskap og heradstyre Plan for Ørstens Sogns Almuebogsamling. Samla protokollføring av bibliotekdrifta finst ikkje fram til 1852. Det vart truleg brukt eit lausbladsystem, og dermed er det lite informasjon om samlinga desse åra. Ein kan tenkje seg at det først etter brannen på Ekset i 1844 vart eit behov og verkeleg interesse for å bygge opp allmugeboksamlinga. Frå 1852 har Ørsta eigen rekneskapsprotokoll der vi finn innkjøpte bøker til samlinga. Første innkjøpa er daterte til 1845, noko som tyder på at allmugeboksamlinga var i gang rett etter at Aarflot-biblioteket brann.

Fram til 1853 vart det ført felles møteprotokoll for bibliotekstyra i Ørsta og Volda, og dei hadde felles møte fram til 1863. Det første bibliotekstyremøtet Ørsta hadde åleine, er datert til 6.april dette året. Det vart ført kontinuerleg utlånsprotokoll i boksamlinga frå 1853.

Kunnskap og kultur i 200 år

Ørsta folkebibliotek har freista eit skiftande tilvære i dei to hundre åra det har ytt tenester til bygdefolket. Det har halde til i kyrkjer og bedehus, i privathus, butikkar og kommunehus. I periodar har det vore dårleg både med lokala og med økonomien. Men i tronge som i romslegare tider har lånarane funne fram til biblioteket og gjort

seg nytte av det tilbodet som fanst. Biblioteket har prøvt å følgje med i tida og Iytte til dei behova som fanst i samfunnet, og utvikling og forandring har som oftast skjedd ved informasjon og påtrykk frå biblioteket sjølv og ved direktiv frå statleg hald.

Folkebiblioteket har blitt drive i Sivert Aarflot si ånd. Det er personar med interesse for litteratur og opplysning som har ivra for bibliotekverksemda; engasjerte bibliotekarar og medlemmer i styret har stått på og skapt framdrift og ny utvikling. Kommunepolitikarane har sjeldan vore på offensiven i biblioteksaker. Men biblioteket har hatt gode medspelarar i kulturlivet. Sogelag og mållag har støtta økonomisk og samarbeidd ved arrangement. Gåver frå kommunal videokro vart basis for å starte utlån av videofilmar og CD-plater.

Lokal kulturarv

Biblioteket har også ein viktig sosial funksjon. I brukarundersøkingane frå 1860/70-åra og 1930-åra ser vi at folk med låg status og dårleg økonomi var mellom dei ivrigaste brukarane. I våre dagar er det born og elevar, og barnehagar og skuler med magre budsjett til bokinnkjøp som er storlånarane ved folkebiblioteket.

Den lokale kulturarven har folkebiblioteket teke vare på og gitt vidare ved utbygging av lokalsamlinga, ved formidling og sal av lokal litteratur og ved utstillingar og arrangement. I bibliotekskiosken i Svendsengarden, som opnar til 200-årsjubileet, vil folkebiblioteket synleggjere både fortida og notida. I eit autentisk gammalt bygningsmiljø vil biblioteket presentere den nye litteraturen frå inn- og utland.

Opplysningstanken har alltid stått sterkt. Biblioteket skal vere ein kunnskapsbank der innbyggjarane kan hente stoff og informasjon. I dei siste tiåra har folkebiblioteket vore ein viktig ressurs for grunnskulen og dei vidaregåande skulane. At folk får tilgang til kunnskap og opplysning er grunnlaget for demokrati og folkestyre.

Å ta i bruk IT-teknologien så folk får rask og relevant informasjon, blir ei av utfordringane til Ørsta folkebibliotek i åra som kjem. Datafagleg har Ørsta folkebibliotek vore tidleg ute. Det var første folkebibliotek i Møre og Romsdal som fekk automatisert utlån - i januar 1993. I desse dagar knyter vi oss til Internett.

Dette er også EU:

PubliCA - en fellesaksjon for folkebibliotek

Sigrød Tollefsen
Riksbibliotekjennesten

I EUs bibliotekforskningsprogram finnes det en fellesaksjon for folkebibliotek - PubliCA. Eksempler på andre fellesaksjoner innen bibliotekprogrammet er CoBRA (Computerised Bibliografic Records Action), ECUP (European Copyright User Platform) og EFILA (European Forum for Implementors of Library Applications).

Folkebibliotekene har ikke fullt ut utnyttet de muligheter som ligger i den nye informasjonsteknologi - en situasjon som reflekteres i, at relativt få folkebibliotek har vært involvert i projekter med tilskudd fra EUs Bibliotekforskningsprogram.

PubliCA er blitt til for at dette skal endre seg. Hovedformålet med fellesaksjonen for folkebibliotek er å støtte utvikling og utbredelse af folkebiblioteksservice i alle EU-land.

Formål og rammer for PubliCA ble vedtatt på en workshop i november 1995, hvor nøkkelpersoner fra forskjellige europeiske land deltok.

PubliCA har to mål:

1. Det første fokuserer på å danne en infrastruktur til støtte for fellesaksjonen og å danne et personbasert nettverk som skal skape oppmerksomhet omkring projektet. PubliCA vil også være i tett kontakt med undersøkelsen «Public Libraries and the Information Society», som er støttet av EUs Bibliotekforskningsprogram.

2. Det andre målet vil være å utvikle PubliCA til et Europa-omspennende forum for promotering av informasjonsteknologi i folkebibliotek. PubliCA skal også være med på å påvirke utformingen av Bibliotekforskningsprogrammet fremover, slik at det bedre imøtekommer folkebibliotekenes behov. Forumet vil også opmuntre folkebibliotekene til å involvere seg direkte. PubliCA ble i første omgang satt til å gå over to år, men infrastrukturen som dannes forventes å ha lengre levetid. PubliCA-aksjonen ble utvidet i siste utlysningen av prosjektmidler (april'97).

Mer informasjon om PubliCA finnes på URL: <http://www.croydon.gov.uk/publica/>

RBT er National Focal Point for Bibliotekforskningsprogrammet i Norge. Se også RBTs web-sider om dette programmet på URL: <http://bolla.rbt.no/eu/>

Rezekne og Arendal ...

Jon Einar Spetz
Arendal bibliotek

Ikke bare norske dagligvarehandlere finner veien til Latvia. Arendal og Rezekne, en latvisk kommune i Latgale-regionen, driver siden et par år tilbake et fruktbart samarbeid. Representanter for de to byenes bibliotek møtte hverandre i Rezekne i mai i år. En ble enig om å søke få i stand et

utvidet samarbeid. Etter at det nye biblioteket i Arendal er åpnet, 7. mai 1998, vil en f.eks. starte opp et hospiteringsopplegg.

For Arendal er dette nytt og det skulle være interessant å vite om andre bibliotek har erfaringer fra liknende samarbeid. Derfor ønsker jeg kontakt med bibliotekfolk som har samarbeidet med latviske/baltiske kollegaer, eller som bare er interessert i latviske bibliotekspørsmål generelt.

Norsk Tidsskrift for Bibliotekforskning

Trond Søbstad
Redaksjonssekretær

Norsk Tidsskrift for Bibliotekforskning er utkommet med nytt nummer, som har fått nr 9. Vi sakser fra Ragnar Audunsons forord:

"I dette nummeret av Norsk tidsskrift for bibliotekforskning fokuserer vi for første gang på den forskningen som NFRs bibliotekforskningsprogram så langt har generert. De som har fått doktorgradstipend gjennom programmet, er blitt invitert til å sende inn bidrag som beskriver prosjektene og det punkt i sin forskning som de var kommet til pr. 1.august i år. (...) Jeg håper at vi gjennom tidsskriftet og gjennom f.eks kurs og konferanser som forskningsprogrammet og de enkelte institusjonene tar initiativet til, skal klare å etablere de arenaene for tverrfaglig samtale om et felles faglig prosjekt som er avgjørende dersom vi skal klare å etablere bibliotek og informasjonsfaglig forskning i Norge."

Abonnementstegning:

Private og utenlandske abonnenter kan bestille hos Redaksjonssekretær Trond Søbstad, Norsk Tidsskrift for Bibliotekforskning, Det Humanistiske Fakultet, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø, tlf. 77 65 60 31, fax 77 64 42 39, e-post: Trond.Sobstad@hum.uit.no

Medlemmer av NBF bestiller abonnement gjennom NBF-Tidsskriftformidlingen, Malerhaugveien 20, 0661 Oslo, tlf. 22 68 85 50, fax 22 67 23 68.

Øvrige institusjoner: NIC, postboks 6125, Etterstad, 0602 Oslo, tlf. 22 57 33 00, fax 22 68 19 01.

Tidligere nummer kan kjøpes ved henvendelse til redaksjonssekretæren. Priser for årsabonnement (hefter i løssalg i parentes):

Institusjoner	300 kr	(150 kr)
Privat	200 kr	(120 kr)
Studenter	150 kr	(90 kr)

Mitt møte med bibliotekarene i København

**Fagreferent Knut Hegna,
Informatikkbiblioteket, UiO,
p.t. konsulent ved Danmarks Tekniske
Videncenter & Bibliotek, København**

I oktober er det Kultur natt i København. Det ble arrangert for 5. gang i år.

Biblioteker, museer, dyrehave er åpne, det arrangeres konserter og utstillinger og det er "sjov" på gatene. Flere institusjoner holder åpent hus, f.eks Rådhuset.

Mange butikker benytter anledningen til å holde natt-åpent med tilbud av mange slag.

Det tenkte jeg at jeg måtte få med meg og siden jeg hadde tre bøker jeg skulle levere, var et naturlig startpunkt Hovedbiblioteket i København, der bøkene var lånt. Forøvrig med mitt sykesikringskort som lånekort.

Fra togstasjonen på Nørreport ruslet jeg nedover Købmagergade i retning Rundetaarn.

Til tross for ustadig vær var det masse folk

i gatene, og denne gangen var det ikke turister, men Københaverne selv som dominerte gatebildet. Familier med barn, de fleste med lommelykter. Min egen bagasje var ryggsekk og en kraftig Bergensparaply.

Ved Rundetaarn tok jeg til høyre bort Krystalgade der jeg så Hovedbibliotekets inngang opplyst av fakler.

I det jeg skulle passere gaten ble jeg nesten nedkjørt av et to-spenn med hester som trakk en vogn med masse glade mennesker ombord. Lettet over å ha overlevd dette fartsuhyret fra en svunnen tid, trakk jeg inn i biblioteket som jeg regnet med ville gi meg anledning til å trekke pusten.

Men det var som å komme fra asken til, ja hva da ?

Rett innenfor døren ble jeg omfavnet av en lettkledd bibliotekar med en utringning som Grand Canyon. Hun stakk et glass vin i min hånd og geleidet meg inn i en labyrint av en utstilling over erotikk i tegneserier.

Det var sterke saker og vinen gikk unna, men dette hadde de våkne bibliotekarere

tenkt på, for midt i utstillingslabyrinten var det vin-stasjon med påfyllsmuligheter (ja, jeg benyttet muligheten, det var tvingende nødvendig for å komme seg gjennom dette mylder av vovede og til dels sterkt pornografiske tegneserier).

Vel ute av labyrinten, hørte jeg et piske-snert bak meg og der sto en SM-kledd bibliotekar for å jage meg inn igjen.

Men jeg kom meg unna, sikret meg nok et glass vin og ruslet andpusten bort i barneavdelingen. Og der fant jeg den store roen i gruppe barn som satt og brettet papirfly, ivrig instruert av - en bibliotekar. Etterpå tok vi rulletrappa opp 4. etasje og kastet flyene ut i den store hallen ned til 1.

Bibliotekarbildet som sto beskrevet i et tidligere nr av "Bibliotekaren" kan jeg her ved dementere, ihvertfall når det gjelder danske bibliotekarere. De gjør sitt for å slå sprekker i mytene.

Ja, for dere er vel ikke dårligere på Deichmanske?

Al-Jeel hjelper barnearbeidere i Kairo - også med bibliotek

Redaktør Erling Bergan

Et godt stykke utenfor sentrum og turist-tråkket i Kairo ligger Al-Jeel Center for Youth & Social Studies. Dette er et frittstående forskningsinstitutt som spesialiserte seg på å studere og hjelpe barnearbeidere. Senteret ligger midt i bolig- og industriområdet Misr Al-Qadeema. De fleste som bor her har flyttet fra «landet» og inn til kjempebyen Kairo i jakta på arbeid.

Barna som vokser opp i dette området går ikke på skole. I stedet arbeider de i keramikkerverksteder, garverier og bilverksteder. Lønna de får er svært lav. En arbeidsuke består av 6 arbeidsdager á 8 ti-

mer. Ukelønna er et sted mellom 10 og 40 egyptiske pund. Det tilsvarer omtrent mellom 20 og 80 norske kroner i uka.

Ahmed Abdallah er leder for senteret. Vi møtte ham på senteret i Kairo i mars i år. Nå i oktober var han i Oslo på den internasjonale konferansen om barnearbeid. Ahmed er aktiv og engasjert, hvileløs i sin iver etter å utrette mye på dette feltet. Ressursene han rår over er få, han må også bruke mye krefter på å skaffe inntekter til senterets arbeid.

Ahmed Abdallah forteller at de egyptiske myndighetene ikke gjør noe aktivt for å stoppe barnearbeid. Han legger også vekt

på at det ikke finnes tilstrekkelig med kunnskap om barnearbeidets virkning på barna eller på samfunnet. Det er disse to forholdene som er bakgrunnen for at Al-Jeel senteret ble opprettet i 1994. Det er Egypts første ikke-statlige institusjon som beskjeftiger seg med forskning på barn og ungdom!

Senterets oppgave er i første omgang å samle inn og analysere materiale om barne- og ungdomsspørsmål, spesielt barnearbeid, og i annen omgang å hjelpe en del barn til en bedre tilværelse. De barna som velges ut til prosjektet tilbringer noen dager i uka på senteret. De får leke og koble av fra arbeidet, lære seg å lese og skrive, spise næringsrik mat og iblant få noe medisinsk behandling. I tillegg til de tre ansatte er det mange frivillige som arbeider på senteret. De fleste er studenter, som da samtidig har tilgang på senterets bibliotek.

Gi oss lederkurs!

Morten Haugen
Biblioteksjef i Ørland kommune

"Årets bibliotekdebatt" ser ut til å bli den om ledelse. Spørsmålet om lyst og rekruttering til lederjobber har mange sider. I dette innlegget skal jeg bare berøre en liten, men konkret og viktig del av spørsmålet.

Det er imidlertid to andre sider ved saken som også frister synseren i meg, og jeg tar det først:

* Randi Rønningen (BOB 6/97, jfr 5/97) berørte noe vesentlig når hun etterlyste bedre betingelser for ledere - og understreket at det gjelder mange flere forhold enn lønn: bibliotekets rammer, eiernes (bibliotek)kompetanse osv.

* En del bibliotekeiere synes å ha urealistiske forventninger til biblioteksjefen. Det er etterhvert blitt noen eksempler på annengangsutlysning av stillinger med habile søkere. Her er en løst (og lite gjennomtenkt) idi: Jeg lurer på om noen med sektorkompetanse burde tilby sine tjenester som rådgiver ved tilsetninger, av typen "dere får ingen bedre enn henne til denne jobben", "han har det som kreves i denne stillingen". Noe for BRODD?

Så; hovedsaken, intern lederutvikling. Fordi dette mest angår store bibliotek, og fordi det store biblioteket jeg kjenner best er Trondheim folkebibliotek, har jeg tenkt å være pinlig konkret. Jeg vil si noe om den manglende interne lederrekrutteringen der - og hva jeg synes bør gjøres med det. De siste to årene har Trondheim folkebibliotek lyst ut tre avdelingslederstillinger og en prosjektbibliotekarstilling, to av dem nå i sommer. Det har nesten ikke vært interne søkere.

Det er kanskje dette biblioteksjef Lisbeth Tangen tenker på når hun slår fast at "Det er for liten ledervilje blant bibliotekarene.

Dette har rett og slett med holdninger å gjøre" (Bob 5/97). Hun fortsetter med å peke på noe som også er kjent fra andre sektorer: at det er en utaknemlig jobb for en kvinne å lede kvinner.

Hvis vil skal bruke hennes kur - og mye av den er god, er det to forhold som må endres:

1. Vi som ikke blir sjefer, må erkjenne at noen likevel må være det, og støtte og anerkjenne de som tar jobben. (Dette kunne vært emne for mange artikler - av både sosiologisk og moraliserende art.)
2. Vi som ennå ikke er sjefer, må tørre å ta utfordringen. (Dette er allerede emne for mange bøker og artikler.)

Men det er ikke riktig å bare framstille dette som et personlig, moralsk spørsmål. Som om det bare kan forklares utfra enkeltpersoners vilje og holdninger. Min påstand er at biblioteksjefene også har et stort ansvar for å gjøre noe med dette.

Som et av våre største folkebibliotek har Trondheim regelmessig behov for nye avdelingsledere o.l. De "disponerer" også over mange godt kvalifiserte bibliotekarer - som er potensielle nye ledere. Derfor bør de også ta det doble ansvaret som ligger i dette. Enten alene, sammen med Bibliotektilsynet, eller sammen med de andre "G7-bibliotekene", storbybibliotekene.

Jeg synes at Trondheim folkebibliotek burde tilby sine bibliotekarer å delta i et lederutviklingsprogram, i arbeidstiden (om nødvendig kombinert med fritid), og med alle utgifter dekket av arbeidsgiver.

Hva slags lederutviklingsprogram? Kan hende har kommunen selv et lederprogram/kurs som omfatter flere etater, eller deltar i fylkeskurs i regi av KS. Kanskje man kan kjøpe eksterne kurs (i Trondheim f.eks. i regi av SINTEF). (Og noen vil sikkert fnyse ved tanken på å sende edle, varmhjertede kulturarbeidere ut på jappekurs i regi av kommersielle aktører. Skitt la gå! Det må da være viktigere å få gode ledere enn å være politisk korrekt.) Eller kanskje Trondheim kan være det biblioteket som setter inn så mye press at det blir noe av de vage

planene om et lederkurs for folkebiblioteksektoren, tilsvarende RBTs lederutviklingsprogram.

Kursdeltagerne kan enten velges ut etter intern utlysning og søknad, eller håndplukkes, eller en kombinasjon. De som allerede er i lederstillinger bør selvsagt også få tilbud om kurs.

Jeg er klar over at et lederutviklingsprogram kan ha noen ulemper. For det første kan de som deltar komme i en uønsket nestleder-/arvtager-rolle på sin avdeling. For det andre fordi nye stillingsutlysninger kan virke pro forma, fordi man tror at saken allerede er avgjort. Det kan også være et problem at lederkandidatene føler seg presset til å søke enhver ledig lederstilling. Dette er selvsagt reelle innvendinger, som må gjennomtenkes. Selv mener jeg ikke at disse innvendingene er så store at de taler i mot selve ideen om intern lederutvikling.

Det er viktig med friskt blod og nye ideer, heter det. Men er det egentlig fornuftig å la ledersjiktet bestå av bare nykommere? Kan det ikke tenkes at bibliotekarene som allerede er i huset har nye ideer som de kan realisere om de får sjansen? Dessuten er det vel heller ingen ulempe med stabilitet i ledelsen?

Det må ikke være sammenheng mellom lederutvikling og det å avgjøre ansettelser uten utlysning. Stillingene må lyses ut, og lederkursdeltagere bør søke stillinger på samme måte som andre eksterne og interne søkere. Om nødvendig må man heller skrive "biblioteket deltar i et internt lederutviklingsprogram, men understreker at alle søkere vil bli seriøst vurdert."

Problemet med ledere i bibliotek er da heller ikke at det slurves med utlysningene, men at det er for få søkere? Jeg tror at et lederutviklingsprogram vil være gunstig for alle parter. Gunstig for de som ikke blir ledere - fordi de kan få mer forutsigelige lederskifter og færre vakanser. Gunstig for arbeidsgivere - fordi de får en stabil tilgang av kompetente lederkandidater. Gunstig for de som blir ledere - fordi de får en mer gjennomtenkt oppfølging.

Biblioteket finner svaret

Kvalitetsprosjektet "Biblioteket finner svaret" ved Tønsberg bibliotek er i sin slutfase. IT-koordinator Vigdis G. Jakobsen ved Tønsberg bibliotek melder at den fjerde rapporten fra prosjektet nylig er utgitt. Den er forfattet av Turid Branstad og heter "Veien til svaret? Forslag til tiltaksplan for forbedring av referansetjenesten i folkebibliotek". Rapporten kan bestilles ved å sende en e-post til tbg@tonsberg.folkebibl.no. Forøvrig finnes en oversikt over rapporter og arbeidsnotater fra prosjektet på:

<http://tbg.tonsberg.folkebibl.no/tbg/rapport.html>

Britisk bibliotekvisjon

I slutten av oktober lanserte "The Library and Information Commission of the UK" sin rapport "New library : The people's network". Rapporten er en visjon for britiske folkebibliotek i informasjonsamfunnet. Rapporten finnes på internett, tilgjengelig på denne adressen:

<http://www.ukoln.ac.uk/services/lic/newlibrary/>

Om skolebibliotek i Kommunal Rapport

I tidsskriftet "Kommunal rapport" nr. 32 for 17. oktober er det en artikkel om en undersøkelse BRODD har gjort om situasjonen for skolebibliotekene, bestilt av Nasjonalt læremiddelsenter. Dette er interessant lesning for bibliotekarer, ikke minst et intervju med rektor ved Lilleborg skole i Oslo.

Verdal kommune

Verdal kommune har 13.750 innbyggere. Kommunesenteret Verdalsara ligger ved E6-fernbane med 45 min. reisetid til Trondheim lufthavn. Verdal med Stiklestad har et allsidig og rikt kulturliv. Store fjeil og utmarksområder gir god tilgang på jakt, fiske og andre friluftaktiviteter. Bolig-, barnehage- og skoletilbudet i kommunen er godt.

2. gangs utlysning:

BIBLIOTEKSJEF

Stillingen som biblioteksjef i Verdal kommune er ledig for tilfredelse. Verdal bibliotek består av hovedbibliotek og bok- og informasjonsbuss og har 4,2 årsverk fordelt på 6 ansatte. Biblioteket har funksjonelle lokaler som ligger sentralt plassert i et kjøpesenter. Biblioteket bruker edb-systemet MEDIA, men vurderer konvertering til annet system. Biblioteket jobber målrettet med informasjon og har Opplysnings-tjenesten for Verdal kommune.

Bibliotekvirksomheten er administrativt knyttet til kulturetaten. Organisasjonsstrukturen i kulturetaten er for tiden under vurdering. Biblioteksjefen er saksbehandler i biblioteksaker og har faglig og personalmessig ansvar for Verdal bibliotek. Det må påregnes kvelds- og lørdagsvakter samt vakter på bokbussen.

Vi søker en person med eksamen fra Høgskolen i Oslo, avd. for journalistikk, biblioteks- og informasjonsstudiet eller tilsvarende utdanning. Søker bør være utadvendt, ha evne til samarbeid, planlegging og organisering. Det er ønskelig med ledererfaring.

Still. lønnes i st.k. 7439, ft. ltr. 32. For spesielt velkvalifiserte søkere kan høyere lønsplassering vurderes. Evt. lønnskrav framsettes i søknaden. For stillingen gjelder vanlige kommunale pensjons-, lønns- og arbeidsvilkår i overensstemmelse m/gjeldende overenskomster og reglement.

Nærm. opplysninger ved kultursjef Henrik E. Petersen, tlf. 74 07 36 31 eller personalsjef Jarbjørg Storhaug, tlf. 74 07 35 00.

Søknad med kopi av attester og vitnemål sendes **innen 15.12.97** til Kultursjefen i Verdal kommune, Postboks 24, 7651 Verdal.

Arendal bibliotek består av hovedbibliotek og fire filialer, har 24 ansatte fordelt på 18 årsverk. Biblioteket benytter edb-systemet Bibliofil og er oppkoblet mot internett. I februar 1998 flytter biblioteket inn i nytt hovedbibliotek sentralt i Arendal.

Bibliotekar I med IT-ansvar

2. gangs utlysning

Ved Arendal bibliotek, hovedbiblioteket er stilling som IT-ansvarlig ledig straks.

IT-ansvarlig vil være direkte underlagt biblioteksjef/nestleder. Stillingen er tillagt hovedansvar for utvikling, vedlikehold og drift på IT-området.

Informasjonsteknologi vil være et sentralt redskap i det nye hovedbiblioteket, og en rekke nye tjenester skal være tilgjengelig for brukerne, som internett og CD-ROM. Intern opplæring og brukerstøtte på IT-området er andre sentrale arbeidsoppgaver. Katalogiseringsarbeid og vakter i veiledning inngår også i stillingen. Kvelds- og lørdagsvakter etter oppsatt vaktplan må påregnes.

Vi søker en bibliotekar med oppdaterte edb- og katalogiseringskunnskaper, som tenker helhetlig i forhold til bibliotekets edb-behov, samt har en fleksibel innstilling til arbeidsoppgaver. Gode samarbeidsevner og evne til å arbeide målrettet og selvstendig blir tillagt stor vekt.

Det kreves fullført eksamen fra 3-årig høgskole i bibliotek- og informasjonsfag og erfaring fra bruk av edb.

Vi kan tilby en utfordrende og travel stilling i et flunkende nytt bibliotek i sentrum av Arendal. Stillingen er plassert i still.kode 7593, ltr. 31-35 etter kvalifikasjoner. Vanlige kommunale ansettelsesforhold gjelder.

Nærmere opplysninger ved nestleder Eli Søyland, tlf. 37 01 39 12.

Søknad med CV, bekreftede kopier av vitnemål og attester sendes Arendal bibliotek, postboks 402, 4801 Arendal **innen 1. desember 1997.**

SOGN OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE
FYLKESBIBLIOTEKET

Sogn og Fjordane fylkesbibliotek er lokalisert i kulturbygget Førdehuset i Førde i Sunnfjord. Førde har eit rikt kulturliv og mange ulike fritidstilbod. Byen er eit skulesenter og innbyggjartalet er ca 10.000.

Distriksbibliotekar - IT, 100% fast stilling

Hovudarbeidsområdet vil bli utvikling av IT og sakshandsaming i biblioteksaker.

Distriksbibliotekar - Barn og unge, 100 % fast stilling

Hovudarbeidsområdet vil bli bibliotektilbod til barn og unge og sakshandsaming i biblioteksaker.

Fylkesbiblioteket driv bokbuss og bokbåt og tenester her kan verte aktuelt.

Søkjjarar må ha godkjent bibliotekareksamen. Det er ønskjeleg med praksis frå folke- eller fagbibliotek.

Vi kan tilby:

- * godt sosialt fagleg miljø
- * varierte og utfordrane oppgåver
- * løn i lønsramme 8, 1.tr. 23 - 33.

Interesserte kan kontakte med fylkesbiblioteksjef Solveig Bjordal, tlf. 57 74 18 88.

Søknad med godkjente kopiar av vitnemål og attestar sender ein til:

Sogn og Fjordane fylkesbibliotek, Førdehuset, 6800 FØRDE.

Søknadsfrist: 28. november 1997

Hol kommune

Hol kommune ligger øverst i Hallingdal. Kommunen har vel 4600 innbyggere. Største tettstedet er Geilo. Det er en langstrakt kommune med vakker, variert fjellnatur. Mulighetene for friluftsliv er rike hele året, og vintersesongen er unik. - Hol er en god kommune å bo i.

Biblioteksjef

Ved Hol folkebibliotek er det ledig stilling som biblioteksjef fra 01.01.98. Vi har hovedbibliotek i kombinasjon med ungdomsskolen på Geilo og 3 filialer. 7 ansatte utfører i alt 4,1 årsverk. Biblioteket bruker Mikromarc og er tilknyttet Internett.

Kultursjefen er nærmeste overordnede, biblioteket hører til kulturretaten og sorterer under hovedutvalg for kultur. Biblioteket samarbeider med lag, organisasjoner og lokale bedrifter om arrangement og utstillinger, og det blir lagt vekt på regionalt samarbeid.

Stillingen krever godkjent eksamen fra Høgskolen i Oslo eller tilsvarende utenlandsk utdanning. vi søker en kreativ og samarbeidsorientert person med bred edb-erfaring, relevant praksis og gode lederegenskaper.

Stillingen er plassert i stillingskode 7439.

Tilsetting skjer på de vilkår som framgår av lover, reglement og gjeldende tariffavtale. Flytteutgifter dekkes etter kommunalt reglement, og kommunen er behjelpelig med å skaffe bolig.

Nærmere opplysninger hos biblioteksjef Ingvild Sandvik, tlf. 32 09 12 66, eller kultursjef Irene M. Asplin, tlf. 32 09 21 51.

Søknad med attesterte kopier av vitnemål og attester sendes Hol kommune, personalkontoret, 3576 Hol, **innen 28.11.97.**

AVDELING LEVEKÅR - SEKSJON HELSE, MILJØ, KULTUR

BIBLIOTEKSJEF

BÆRUM BIBLIOTEK

Kode 731415

Da vår biblioteksjef er tilsatt som leder av Nasjonalbibliotekets avdeling i Oslo, blir det ledig stilling som biblioteksjef i Bærum med tiltredelse 1. januar 1998.

Bærum bibliotek er et av landets travleste og mest brukte bibliotek. Hovedbiblioteket ligger på Bekkestua og vi har en stor filial med integrert forvaltningsbibliotek i Sandvika. I tillegg har vi tre mindre filialer, samt bibliotekjeneste på Ila landsfengsel. Biblioteket har egen lokalhistorisk samling, musikksamling, skolesamling, innvandrrelitteratur og oppsøkende tjeneste overfor grupper som ikke kan komme til biblioteket.

Biblioteket setter brukerne i sentrum Vi har gode åpningstider, bruker moderne datateknologi, legger stor vekt på arbeid med barn og unge og har et aktivt samarbeid med skolene og nærmiljøene. Biblioteket har 57 årsverk fordelt på 80 ansatte. Budsjettet er ca kr 30 mill brutto.

Biblioteket er organisert i Avdeling Levekår, Seksjon helse, miljø, kultur og biblioteksjefen inngår i seksjonens ledergruppe. Ledere i Bærum er delegert stort ansvar, og vi søker derfor en biblioteksjef som:

- har solid ledererfaring og er utviklings- og resultatorientert
- har bred bibliotekfaglig bakgrunn
- er selvstendig og initiativrik
- følger godt med i den samfunnsmessige og teknologiske utvikling og har lyst og evne til å videreutvikle bibliotekjenesten i tråd med kommunens overordnede mål
- har evne til å lytte, men også handlekraft
- kan engasjere, motivere og fremme fleksibilitet
- har evner til å delegere og er innstilt på en åpen og direkte samarbeidsform
- har god muntlig og skriftlig fremstillingsform

Det kreves bibliotekareksamen og dokumentert lederkompetanse.

Med forbehold om Personal- og administrasjonsutvalgets godkjenning vil stillingen lønnes i ltr. 41 - 53, kr. 268.100,- til kr. 334.500,- alternativ innplassering avhengig av samlet kompetanse.

Nærmere opplysninger ved seksjonssjef Anders Wethal, tlf .67 50 47 05 eller biblioteksjef Sissel Nilsen, tlf . 67 11 69 03

Søknad vedlagt bekreftede vitnemål og attester sendes Avdeling Levekår, Seksjon helse, miljø, kultur, Boks 406, 1301 Sandvika.

Søknadsfrist : 1.desember 1997.

BÆRUM KOMMUNE
Avdeling levekår

Stavanger kommune Sølvberget

Stavanger skal være en fremtredende kultur- og kunnskapsby, med vekt på litteratur- og bibliotektilbud. Stavanger bibliotek er en integrert del av Stavanger kulturhus. Sølvberget har en sentral rolle i Stavangers arbeid med IT, internasjonale spørsmål og yringsfrihet. Stavanger bibliotek er kompetansebibliotek for Nord-Sør spørsmål. Vi benytter fra 1998 biblioteksystemet ALEPH. Kulturdepartementets Signalprosjekt for lesing 1998-2000 er lagt til Sølvberget. Det er ca. 60 årsverk knyttet til virksomheten. Vi står foran store og spennende utfordringer de nærmeste årene.

Vi har ledig vikariat som assisterende biblioteksjef

Arbeidsoppgavene er planarbeid, saksbehandling og utviklingsarbeid.. Ass. biblioteksjef koordinerer det internasjonale arbeidet i Sølvberget og leder strategisk IT-utvalg. Arbeidet med fristed for forfulgte forfattere er lagt til stillingen. Assisterende biblioteksjef er stedfortreder for bibliotek- og kulturhussjefen.

Vi stiller krav om bibliotekarutdanning og ledererfaring. Kompetanse på IT og internasjonale forhold er en fordel. Vi søker etter en medarbeider som oppnår resultater, som er lett å samarbeide med og som har god skriftlig og muntlig fremstillingsevne.

Lønn: Itr 42.

For mer informasjon, ring bibliotek- og kulturhusjef Kurt Kristensen tlf 51 50 74 64, email: kkr.adm@rogaland-f.kommune.no eller ass. biblioteksjef Turid Øygard tlf 51 50 79 40 email: toygard@stavanger.kommune.no
Stillingen er ledig fra 1.2.98 - 1.2.99 med mulighet for forlengelse.

Vi har ledig stilling som nord-sør bibliotekar

Nord-sør biblioteket i Stavanger er en nasjonal bibliotek- og informasjonstjeneste som dekker alle emner og land i Sør som helse, utdanning, miljø og utvikling, økonomi, urbefolkninger, vann, og kultur. Det er et årsverk knyttet til tjenesten. Stillingen er ledig fra 5.1.98. Nord-sør bibliotekaren rapporterer til leder for faktaavdelingen, og deltar i Internasjonalt utvalg i Sølvberget. Vi stiller krav om godkjent bibliotekarutdanning.

Vi søker etter en initiativrik og utadvendt bibliotekar, med kjennskap til nord-sør spørsmål, referansearbeid og IT. Søker må ha gode samarbeidsevner og evne til formidling skriftlig og muntlig.

Lønn: stillingskode 6559, ltr 19 - 35 etter kvalifikasjoner.

For mer informasjon, ring ass. biblioteksjef Turid Øygard tlf 51 50 79 40, email: toygard@stavanger.kommune.no eller nord-sør bibliotekar Ingeborg Gihle tlf 51 50 79 22, email: nordsyd@stavanger.kommune.no.

Søknad for begge stillinger stiles til Bibliotek- og kulturhussjefen, og sendes Sølvberget, Stavanger kulturhus, boks 730, 4001 Stavanger. **Søknadsfrist: 25.11.97**

www.stavanger.kommune.no

Biblioteksjef

Tønsberg kommune har ca 33.700 innbyggere og er i sterk utvikling på områder som kultur, næringsutvikling, service, undervisning og bokkvalitet. Kommunen gjennomfører for tiden et omfattende omstillingssjeksjekt. Ny organisasjonsmodell iverksettes fra 1.1.1998.

Tønsberg bibliotek drives av Tønsberg og Nøtterøy kommuner. Biblioteket skal betjene ca 50.000 innbyggere og ligger i sentrum av Tønsberg i et nytt, moderne bygg fra 1992 på ca 5000m².

Det er ledig 100% stilling som biblioteksjef ved Tønsberg bibliotek fra 1.4.1998.

Biblioteket har hovedbibliotek og en liten filial. Det er 30 årsverk fordelt på 37 ansatte, og biblioteket er vertsbibliotek for Vestfold fylkesbibliotek.

Biblioteket har eget bibliotekstyre med medlemmer fra de samarbeidende kommuner.

Vi søker en utviklings- og resultatorientert person med gode lederegenskaper som har evne til å skape dialog og samarbeid både innad i organisasjonen og utad i fag- og nærmiljø.

Stillingen krever eksamen fra Høgskolen i Oslo, avd. for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag eller tilsvarende utdanning. Lønn etter avtale. Det vil bli inngått lederavtale. Stillingen er plassert i st.kode 7439.

Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til: Kommunaldirektør Arne Solhaug, personalsjef Karl Reite eller fungerende biblioteksjef Mette Henriksen Aas. Ansettelse skjer i henhold til gjeldende lover og reglementer.

Søknaden sendes til: Tønsberg kommune, Personalavdelingen, Tollbodgt. 22, 3111 Tønsberg.

Søknadsfrist 1. desember 1997.

Stillingen merkes med stillingsnr. 389.

Kirkenes videregående skole

Avdelingsleder bibliotek (2. gangs utlysning)

1/1 fast stilling ved Kirkenes videregående skole ledig fra 3. november 1997, dir. plassert i ltr. 30. Skolen har 28 lærere og ca. 200 elever på allmenne og økonomisk/administrative fag.

Biblioteket ble etablert skoleåret 1992/93, og har vært i full drift siden. MikroMARC brukes til bestilling, registrering, søking og utlån. Hele samlingen av bøker, videofilmer og klassesett er registrert i basen.

Bibliotekets maskinpark er tilknyttet elevnettlet ved skolen. Internett er tilgjengelig via elevnettlet, og biblioteket har utviklet egne nettsider som finnes på denne adressen: <http://www.kirkenes.vgs.no/biblio/>

Arbeidsoppgaver vil bl.a. være brukeropplæring og veiledning av elever og lærere, katalogisering, referansearbeid og samlingsutvikling. Bibliotekaren deltar også i Fagforum for skolebibliotekarer i Finnmark, et fora som arbeider for skolebibliotekets stilling i skolen og fylket.

Vi søker etter en person som trives sammen med ungdom, arbeider selvstendig, er serviceinnstilt og har god samarbeidsevne. Biblioteket skal integreres i undervisningen ved skolen, og det vil være en fordel om søkeren kjenner til innholdet i R-94 og prosjektarbeid som metode. Erfaring med bruk av EDB og Internett er nødvendig.

Søkeren må ha bibliotekareksamen fra Høgskolen i Oslo eller tilsvarende.

Så lenge Stortinget bestemmer, er det spesielle virkemidler i Finnmark: lavere skatt og høyere barnetrygd, gradvis ettergivelse av studielån i Statens Lånkasse med 10 % pr. år, eller maks 16 500 pr. år.

Finnmark fylkeskommune dekker flytteutgifter etter spesielle regler. Skolen er behjelpelig med å skaffe leilighet/hybel.

Nærmere informasjon om stillingen ved bibliotekar Katrine With Eielsen, tlf. 78 99 17 91 (weielsen@online.no) eller fung. rektor Bjørg Valan, tlf. 78 99 19 96.

Søknadsfrist: 15. november 1997

Alta kommune

2. gangs utlysning

Ved Alta bibliotek er det ledig stilling som

Avdelingsleder bibliotek

med tiltredelse snarest.

Alta bibliotek holder til i nye tidsmessige lokaler i Alta sentrum. Vi benytter biblioteksystemet Bibliofil, med automatisert utlån. Fra høsten 1997 har biblioteket tilgang til Internett, og egne hjemmesider med søkbar base. Biblioteket har et nært samarbeid med Høgskolen i Finnmark, barnehager og skoler.

HOVEDARBEIDSOPPGAVER:

- Ansvar for avdelingen for barn og unge
- Daglig drift, innkjøp, katalogisering, arrangementer og aktiviteter innenfor barneavdelingen
- Koordinering av samarbeidet mellom biblioteket og kommunens grunnskoler

VI ØNSKER OSS EN BIBLIOTEKAR MED:

- Eksamen fra Høgskolen i Oslo, avd. for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag eller tilsvarende godkjent utdanning
- Erfaring med Bibliofil
- Barnelitteratur og/eller barnebibliotekarbeid i fagkretsen
- Erfaring og praksis fra barne- og ungdomsbibliotekarbeid
- Vilje og evne til nært samarbeid med andre
- Entusiasme og evne til å arbeide selvstendig

VI KAN TILBY:

- En spennende arbeidsplass med store utfordringer og varierende arbeidsoppgaver
- Gode kolleger og et godt arbeidsmiljø
- Lønn som Avdelingsleder Bibliotek i st.kode 7027, min. ltr. 26

Kommunen er behjelpelig med å skaffe bolig og barnehageplass.

Nærmere opplysninger ved biblioteksjefen tlf. 78 45 58 50 eller kultursjefen tlf. 78 45 50 00.

Søknad sendes: Alta bibliotek, Postboks 1274, 9500 Alta, **innen 05.01.98.**

Pensjonsordning KLP. For øvrig vanlige kommunale tilsetningsvilkår. Eventuelle flyttekostnader dekkes etter vedtatt reglement. Statlig nedbetaling av studielån med 10% pr. år for arbeidstakere i Finnmark.

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Høgskulen Stord/Haugesund har ca. 2000 studentar og 240 tilsette på Stord og i Haugesund. Fellesadministrasjonen ligg på Stord.

BIBLIOTEKAR/AVDELINGSBIBLIOTEKAR - saksnr. 97/02237

Ved høgskolebiblioteket på Stord er det ledig eit vikariat som bibliotekar/avdelingsbibliotekar i tida 01.12.97 - 30.1.1998. For søkjar med formell kompetanse kan det bli aktuelt med fast tilsetjing dersom stillinga blir ledig.

Fullstendig utlysningstekst står i Norsk Lysningsblad nr.253 lørdag 1.11.97. For nærare opplysningar om stillinga kan ein ta kontakt med hovedbibliotekar Halfdan Wiik, tlf. 53 49 13 54.

Søknad med CV, kopier av attester og vitnemål sender ein til:
Høgskolen/Stord Haugesund, 5414 Rommetveit.

Søknadsfrist: 01.12.97.

Søknadane skal merkjast med saksnr.

Larvik bibliotek ligger i Vestfolds sydligste kommune, med ca. 39.000 innbyggere. Virksomheten består av hovedbibliotek og 6 avdeiningar, utlånet ligger på ca. 320.000 i året og aktivitetsnivået er høyt. Vi benytter EDB-systemet Bibliofil, og er nå på vei vidare inn i dataalderen. Vi er 26 ansatte.

Bibliotekarar

Det er ledig 2 bibliotekarstillinger som ønskes besatt snarest. Den ene stillingen er tilknyttet katalogavdeling og lokalsamling, den andre stillingen har ansvaret for bibliotekets fjernlån. I begge stillingene inngår kvelds- og lørdagsvakter etter oppsatt turnusplan.

Det kreves eksamen fra Høgskolen i Oslo, avd. for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag. Stillingen avlønnes i st.kode 7026, LK 7.1, alt. 7027, LK 8.1 etter kvalifikasjoner.

Opplysninger om stillingen kan fåes ved henvendelse til Mariane Karlsen eller Liv Andresen, Larvik bibliotek, tlf. 33 18 63 01.

Det kan søkes på en eller begge stillinger.

Søknad med oppdatert CV, kopier av vitnemål og attester sendes Larvik bibliotek, postboks 2001, Stubberød, 3255 Larvik **innen 30.11.97.**

For stillingene gjelder: Tilsetting på vanlige kommunale vilkår innenfor rammen av gjeldende lovverk, hovedtariffavtale og arbeidsreglement, herunder medlemskap i KLP (for de fleste stillinger).

KVINNHERAD KOMMUNE

-fellesskap og trivsel -utvikling og vekst

Kvinnherad kommune har ca. 13.200 innbyggjarar og ligg ytst i Hardangerfjorden. Rosendal er administrasjonssenter, medan Husnes er skule- og handelssenter. Hovedbiblioteket ligg på Husnes. Kommunen har variert næringsliv, rikt og variert organisasjonsliv og gode tilhøve for friluftsliv både sommar og vinter.

Avdelingsleiar, bibliotek

Ved Kvinnherad bibliotek er det ledig stilling som avdelingsleiar frå 01.01.98. Biblioteket er organisert med hovedbibliotek, bokbuss og fire avdelingar. Ein brukar EDB-systemet Bibliofil og internett. Hovedbiblioteket på Husnes har lyse og moderne lokale.

Hovedarbeidsoppgåver:

- * ansvar for den daglege drifta av avdelinga for barn og ungdom
- * bokval, litteraturformidling, klasseundervisning og arrangement innan barneavdelinga
- * samarbeid med skular og barnehagar

Vi ønskjer ein bibliotekar med:

- * eksamen frå Høgskulen i Oslo, avd. for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag eller tilsvarende godkjent utdanning
- * interesse for arbeid med barn og unge
- * kunnskap om barnelitteratur og gjerne praksis frå barnebibliotekararbeid
- * personlege eigenskaper: utadvendt, kreativ, sjølvstendig og samarbeidsvillig

Vi kan tilby:

- * ein spennande arbeidsplass i stadig utvikling med varierte arbeidsoppgåver
- * gode kolleger og godt arbeidsmiljø
- * løn som avdelingsbibliotekar, st.kode 7027 - pt ltr. 26

Kommunen dekker delvis flytteutgifter etter reglement og hjelper til med å skaffe husvære. Nærare opplysningar ved biblioteksjefen tlf. 53 48 27 70.

Tilsetjinga skjer elles på dei vilkår som går fram av gjeldande lover, reglement og tariffavtalar.

Søknad med referansar og kopi av vitnemål og attestar vert å senda:

Kvinnherad kommune, Personalkontoret, 5470 Rosendal
innan 1. desember 1997

Hvorfor gå over bekken etter vann?

Vi leverer norske og utenlandske bøker, tidsskrifter, gråsonepublikasjoner og andre informasjonsprodukter. Vi tilbyr:

- Riktige priser
- Effektive rutiner
- Oversiktlige statusrapporter
- Personlig oppfølging

Større kunder tilbys svært fordelaktige betingelser, med reelle rabatter på utenlandske priser.

Ta kontakt -- vi sender gjerne en oversikt over våre tjenester.

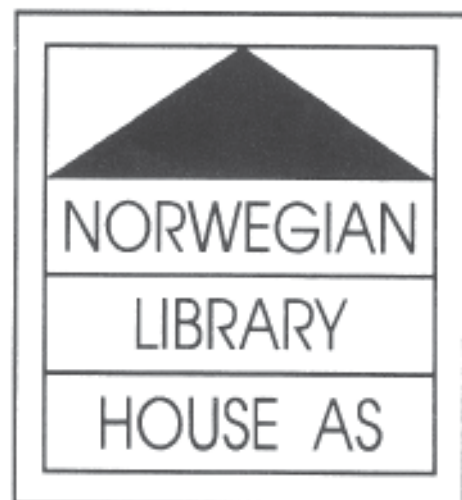
Norwegian Library House AS

Postboks 118 Tåsen

0801 Oslo

Telefon 22 95 27 42

Telefax 22 95 03 25

Library Supply på norsk

BIBLIOTEKARFORBUNDET INNMELDINGS-SKJEMA

Navn		Født	
_____		_____	
Adresse		Tlf.	
_____		_____	
_____		_____	
Postnr.	Poststed		
_____	_____		
Yrkesaktiv	☐	Godkj. Bibliotekareksamen (År)	
Student	☐	_____	
Ikke yrkesaktiv	☐		
Arb. giver		Sektor (Komm/Stat/Fylke/Priv)	
_____		_____	
Adresse		Tlf.	
_____		_____	
_____		Faks.	
_____		_____	
Postnr.	Poststed		
_____	_____		
Stilling		Ansiennitet fra	
_____		_____	
Stillingskode	Lønnstrinn	Stillingsandel	
_____	_____	_____	
Forsikringer			
Innbo Ja / Nei		Grunnfors. Ja / Nei	
Virkning fra (måned:)		Virkning fra (måned):	
_____		_____	
Dato	Signatur		
_____	_____		
Skjemaet sendes: Bibliotekarforbundet, Lakkegt. 21, 0187 Oslo			

på tampen:

Det har vært en arbeidsgruppe i sving for å få den årlige IFLA-kongressen til Oslo i år 2005. I et notat fra arbeidsgruppen begrunnes ønsket med at en IFLA-kongress kan synliggjøre bibliotekene, vitalisere bibliotekmiljøet, skape grunnlag for en offensiv for bibliotekene, heve det generelle nivå i norsk biblioteksektor ved å stille store krav til organisering og faglig kvalitet på arrangementet, gi en rekke norske bibliotekarer som vanligvis ikke deltar i internasjonalt biblioteksamarbeid mulighet for faglige impulser og nye kontakter, gi mulighet for internasjonalt å presentere de siste nyskapningene i norsk bibliotekvesen, ta vår del av ansvaret for at IFLA får gjennomført sine årlige kongresser, gjennom særskilte støttetiltak gi økt fokus på bibliotek- og informasjonstiltak i 3. verden, inngå som ledd i markeringen av 100-årsjubileet for unionsoppløsningen i 1905, og bidra til større oppslutning om forpliktende internasjonalt samarbeid i norsk bibliotekvesen.

Med så bred og tung argumentasjon er det ikke lett å være uenig. Jeg syns heller ikke det er noen grunn til å være uenig. Arbeidsgruppa har så rett, så rett. Tenk å få bibliotekarer fra over hundre nasjoner rett inn i vår egen stue for en hel uke! Og tror du ikke Oslo kommune tar hintet, får ut fingeren og inviterer gjestene til noe annet enn status quo på gamle Hammersborg i år 2005? Med mere, med mere. IFLA i Oslo kan bli en hjelpemotor for å få framgang og realisering av mang en «bibliotek-sak». Samme hva vi måtte mene om IFLA, så må vi kunne være samstemte om at vår bransjes «verdenskongress» er velkommen i Oslo.

Arbeidsgruppen har bestått av representanter for Norsk Bibliotekforening, Universitetsbiblioteket i Oslo, Nasjonalbiblioteket, Bibliotekarutdanninga ved Høgskolen i Oslo, Deichmanske bibliotek, Biblioteksentralen og leder av IFLAs Professional Board Sissel Nilsen. En forståelig sammensetning i første omgang. Dette vil uansett være sentrale aktører i arbeidet. Men det er godt at gruppa legger opp til formell behandling av dette spørsmålet på NBFs landsmøte neste år. Så er initiativet formelt forankret og ikke så selvbestaltet lenger.

Den videre framdriftsplan viser at Norges søknad, eller «Letter of interest/questionnaires», skal presenteres IFLA innen 1. november 1999. På basis av dette velger IFLA ut 2-3 steder som skal presentere mer detaljert informasjon i desember 1999. Så får Oslo besøk fra IFLA innen mars i år 2000. Så blir det lobby-virksomhet og pinefull venting på avgjørelsen, som skjer i de dage IFLA-kongressen holdes i Jerusalem i år 2000. Tvi-tvi!

Returadresse:

**Bibliotekarforbundet
Lakkegata 21
0187 Oslo**

